

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет

Кафедра образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

(назва кафедри)

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на тему: Декоративна композиція «Крізь віки» з використанням писанок у
художньо-декоративному оздобленні інтер'єру дитячої майстерні декоративно-
прикладного мистецтва

Царюк Вероніки Олександрівни

(прізвище, ім'я та по батькові студента повністю)

Київ 2024 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
Архітектурний факультет

Кафедра образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки кафедри
образотворчого мистецтва і
архітектурної графіки

к.т.н., Олена САФРОНОВА.

« _____ » _____ 2024 року

**АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Декоративна композиція «Крізь віки» з використанням писанок у художньому
оздобленні інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва
(назва)

Виконала здобувачка групи ОМ-20-1

Царюк Вероніка Олександрівна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 023 – Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
ОПП: Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація

Керівник: Сафронава О.О. к.т.н., доцент, зав.каф.
(прізвище, ініціали.)
науковий ступінь, вчене звання

Керівник: Чебурахін М.В., доцент
(прізвище, ініціали.)
науковий ступінь, вчене звання

Керівник: Цвіркун Д.С., асистент
(прізвище, ініціали.)
науковий ступінь, вчене звання

Рецензент: _____
(прізвище, ініціали.)
науковий ступінь, вчене звання

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**

Факультет Архітектурний
Кафедра Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
Рівень вищої освіти перший бакалаврський рівень
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
(шифр і назва)
Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»
(шифр і назва)
ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. завідувачки кафедри
образотворчого мистецтва і
архітектурної графіки

к.т.н., доц. Олена САФРОНОВА
“ _____ ” 2024 року

**З А В Д А Н Н Я
НА АТЕСТАЦІЙНУ РОБОТУ ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Царюк Вероніка Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Декоративна композиція «Крізь віки» з використанням писанок у
художньо-декоративному оздобленні інтер'єру дитячої майстерні декоративно-
прикладного мистецтва

2. Керівник роботи: к.т.н., Сафронова О.О., доц. Чебурахін М.В.,
ас.Цвіркун Д.С.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від
«11» червня року №1018/2

Термін виконання студентом роботи 15.02.2024 – 26.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: формулювання теми, етюдів, графічні
матеріали щодо інтер'єру приміщення

4. Зміст атестаційної роботи першого бакалаврського рівня вищої освіти
(перелік питань, які потрібно розробити): Теоретичні та історичні засади
образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, типологічні та стильові
особливості сучасних декоративних композицій, новітні течії. Історія та сучасна
практика оздоблення інтер'єрів дитячих майстерень декоративно-прикладного

мистецтва. Засоби, прийоми, композиційне рішення декоративної композиції з писанками.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): Відображення роботи в матеріалі, ситуаційний план, план приміщення, план освітлення, план підлоги, план меблів, розгортки стін, візуалізація приміщення, деталі. Аналіз та дослід українських майстрів-писанкарів та скульпторів, а також досвід художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні.

6. Керівники розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада керівника	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Сафронова О.О., в.о.зав.каф.,доц.	15.02.2024	
2	Чебурахін М.В., доц	15.02.2024	
3	Цвіркун Д.С., ас	15.02.2024	

7. Дата видачі завдання 15.02.2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Видача завдання	15.02.2024	
2	Збір матеріалу	15.02.2024 – 21.02.2024	
3	Виконання етюду та клаузури	22.02.2024 – 01.04.2024	
4	Розробка та оцінка ескізу	02.04.2024 – 25.04.2024	
5	Розробка художньої роботи в матеріалі та графічної частини	26.04.2024 – 17.06.2024	
6	Розробка текстової частини	22.02.2024 – 19.06.2024	
7	Перевірка на плагіат	20.06.2024	
8	Передзахист	21.06.2024	
9	Оформлення експозиції і підготовка доповіді	22.06.2024 – 25.06.2024	
10	Захист роботи	26.06.2024 – 27.06.2024	

Здобувачка Царюк В.О
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Сафронова О.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Чебурахін М.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Цвіркун Д.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Царюк В.О. Художньо-декоративне оздоблення дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.

Художня робота: декоративна композиція «Крізь віки» з використанням писанок.

Дипломна бакалаврська робота за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація – Київський національний університет будівництва і архітектури, Київ 2024 рік.

Актуальність теми полягає в тому, що в сучасному світі спостерігається зростаючий інтерес до збереження, використання традиційної культури та національного спадку у дизайні середовища. Використання традиційних писанок в настінній декоративній композиції є не лише способом декорування приміщень, а й важливим елементом підтримання та поширення української ідентичності та культурної спадщини. У дипломній роботі надані результати дослідження сучасних тенденцій у формуванні інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва та його декоративно-художнього оздоблення. Визначено поняття еко-стилю, як найбільш актуального для дизайну інтер'єру подібних закладів і запропоновано проектне рішення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва у цій стилістиці, а також розроблено концепцію художньо-декоративної роботи у вигляді настінного архітектону з традиційними писанками, що символізує інтеграцію традиційних і авангардних мотивів. Розглянуті технології і технічні прийоми виготовлення складових елементів художньо-декоративної роботи з деревини та оздоблення основних елементів – писанок за допомогою акрилової аерозольної фарби та акрилового контуру.

Ключові слова: майстерня, інтер'єр, розвиток, художня робота, архітектон, писанка, українське народне мистецтво, декор, деревина, оздоблення, еко-стиль.

ANNOTATION

Tsariuk V.O. Artistic and decorative decoration of a children's workshop of decorative and applied arts.

Artistic work: decorative composition "Through the Ages" with the use of Easter eggs.

Bachelor's thesis in the specialty 023 Fine Arts, Decorative Arts, Restoration - Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, 2024.

The relevance of the topic lies in the fact that in the modern world there is a growing interest in the preservation, use of traditional culture and national heritage in the design of the environment. The use of traditional Easter eggs in wall decorative compositions is not only a way to decorate rooms, but also an important element in maintaining and promoting Ukrainian identity and cultural heritage. The thesis presents the results of a study of modern trends in the formation of the interior of a children's arts and crafts workshop and its decorative and artistic decoration. The concept of eco-style is defined as the most relevant for the interior design of such institutions and a design solution for the interior of a children's arts and crafts workshop in this style is proposed, as well as a concept of artistic and decorative work in the form of a wall architecton with traditional Easter eggs, symbolizing the integration of traditional and avant-garde motifs. The technologies and techniques of manufacturing the constituent elements of artistic and decorative woodwork and decorating the main elements - pysankas with acrylic spray paint and acrylic contour are considered.

Keywords: workshop, interior, development, artistic work, architecton, pysanka, Ukrainian folk art, decor, wood, decoration, eco-style.

ЗМІСТ

ВСТУП	1-4
РОЗДІЛ I. Теоретичні засади образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації. Історія виникнення та розвитку писанкарства	
1.1. Теоретичні засади дослідження.....	5-8
1.2. Історичний досвід створення писанок та настінного архітектуру.....	8-13
1.3. Еволюція писанкарства в українському мистецтві.....	13-23
1.4. Тенденції розвитку сучасного писанкарства: стильові особливості, новітні течії.....	23-25
Висновок.....	26
РОЗДІЛ II. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру майстерень мистецтв	
2.1. Новітні течії в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру.....	27-30
2.2. Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячих майстерень мистецтв (типологія, норми ДБН, екологічність, унікальність).....	30-36
2.3. Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єру (психологічний, естетичний).....	36-37
2.4. Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.....	37-39
2.4.1. Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.....	39-41
2.4.2. Функціональне планування та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.....	41-44
2.4.3. Стилiстика, оздоблювальні матеріали, меблі, декор та освітлення інтер'єру приміщення.....	44-45
Висновок.....	45-46
РОЗДІЛ III. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи	
3.1. Концепція художньої роботи	47
3.2. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи в матеріалі	48-49
3.3. Колір, світло художньої роботи.....	49-50
3.4. Техніка виконання авторського настінного архітектуру з писанками.....	50-51
3.5. Художня робота в художньому інтер'єрному середовищі.....	51-52
Висновок.....	53
ВИСНОВОК	54-56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57-60
ДОДАТКИ	61-87

ВСТУП

Темою дипломної роботи є настінний архітектон «Крізь віки», виготовлений з натурального дерева та оздоблений шістьма писанками з ольхи, що є елементом художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.

На сьогоднішній день писанкарство залишається актуальним та визначним символом українських традицій та культури в цілому, яке сприяє збереженню культурної спадщини. Наразі писанкарство стає предметом захоплення для митців, котрі готові спробувати себе в цьому напрямі.

Техніка писанкарства має важливе значення у декоративному мистецтві України, як шедевр мініатюрного живопису, у якому український народ виявив мистецький плин, здатність до творчого осмислення та художнього узагальнення навколишнього світу. [10]

В той же час в сучасному українському мистецтві знаходять свою яскраву реалізацію різні напрями авангардного мистецтва, в тому числі, пост-супрематизм, як світове мистецьке явище ХХ-ХХІ ст. для якого характерні безпредметність, абстрактний геометризм. Архітектон – супрематична архітектурна модель (термін з'явився у 1925р.), винахідником якого, як і самого мистецького напрямку, вважається Казимир Малевич. Художник визначав об'ємні композиції, що включали геометричні фігури, які врізалися один в одного під прямим кутом, як архітектурні формули, за допомогою яких може бути надана форма архітектурним будовам.

Основними аналогами та натхненням до створення художньої частини дипломної роботи стали роботи скульптора Жоржа Вантонгерло, а також роботи українського скульптора і викладача Чебурахіна Михайла Васильовича. (Рис. 1., Рис. 2., Рис. 3.)

Через те, що деревина різних видів є одним з перших матеріалів, який люди почали використовувати та обробляти, а також саме дерево має в собі цікавий та незвичний вигляд в творчому аспекті виконання, для авторської декоративної

композиції було використано деревину як основний матеріал для виготовлення. На нашу думку архітектон з деревини буде, по-перше, гармонійно виглядати в контексті загального інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва, а по-друге, підтримує тему еко-стилю: виготовляється не зі спеціально спиленої деревини, а зі знайденої, цим самим вдихаючи в неї нове життя. Роботи Чебурахіна М.В. та Ж. Вантонгерло, а також деякі роботи інших майстрів-художників стали натхненням у створенні ідеї об'єднання архітектону з писанками. Сполучення у скульптурних композиціях вирізаних з дерева геометричних та живих елементів, демонструють можливості, які подарувала нам індустріалізація: станки, різні кріплення, додаткові інструменти, машини, тощо. Натхненням для створення настінного архітектону послужили роботи Чебурахіна М.В. Скульптор використовує природню текстуру деревини як основу для своїх робіт і надає їй нового смислового значення, а деякими роботами спонукає вкотре побачити красу, естетику, яку нам дарує сама «велична» природа. [15]

Дитячі майстерні мистецтв наразі залишаються важливими центрами творчості та навчання де кожен може спробувати себе в будь-якому мистецькому напрямленні. На сьогоднішній день майстерні пристосовуються до сучасних потреб, є простором, де розробляються новітні технології та підходи до навчання. Вони дозволяють людям вивчати різні художні та декоративні напрямки, вдосконалювати свої навички та виражати творчий потенціал у культурному середовищі. Саме тому в такому просторі художня робота, така як настінний архітектон з писанками, може стати важливим елементом оздоблення.

Актуальність теми: майстерні декоративно-прикладного мистецтва сприяють розвитку творчих здібностей та ручної майстерності у дітей та підлітків.

Вони можуть позитивно впливати на психіку дитини, сприяють розвитку творчості, самовираження та уяви, внутрішньому самовизначенню. Робота з різноманітними матеріалами допомагає розвивати моторику та координацію рухів, а також сприяє встановленню зв'язку між рухами рук та творчим процесом, що може позитивно впливати на психоемоційний стан дитини.

Завдяки таким місцям відбувається об'єднання людей та їх соціальна інтеграція, підвищення рівня культурної обізнаності. Саме тому, як елемент оздоблення інтер'єру такого закладу, актуальною є художня робота, що є синтезом мистецтва, об'єднує традиційне і сучасне. Актуальним є також використання екологічних матеріалів і сучасних технік виконання цієї художньої роботи, що відповідають принципам сталого розвитку.

Мета роботи: розробити концепцію художньої роботи, визначити стилістику та рішення декоративно-художнього оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва, що забезпечують естетичну привабливість і ефективність такого простору.

Відповідно до поставленої мети були визначені завдання дослідження:

1. Проаналізувати літературні джерела та аналоги інтер'єрів за темою дослідження, визначити стан проектних розробок та рівень вирішення поставлених завдань.

2. Проаналізувати твори відомих майстрів з писанкарства та ознайомитись з історією виникнення даного напрямку мистецтва.

3. Виявити головні напрями художньо-проектних рішень в оздобленні інтер'єрів шкіл художньо-декоративного мистецтва.

4. На основі проведеного дослідження розробити концепцію власної художньої роботи, а також показати еко-стильову манеру в інтер'єрі дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.

Об'єкт дослідження: настінний архітектон з писанками «Крізь віки» для інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва.

Предмет дослідження: засоби та принципи проектування інтер'єру студії та її художньо-декоративного оздоблення; особливості технік, стильове та композиційне рішення художньої роботи.

Методи дослідження: аналіз існуючих проектних рішень дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва, а також нормативних і наукових джерел за темою дослідження; синтез висновків і пропозицій; емпіричні методи:

спостереження, порівняльний аналіз, експериментальне комп'ютерне проектування.

Наукова новизна: інтеграція традиційних і авангардних мотивів у дизайні художньої роботи в контексті культурно-освітнього, ергономічного підходу до проектування інтер'єрного середовища.

Практична цінність: впровадження запропонованих інноваційних підходів дозволить створити унікальне мистецьке середовище, яке сприятиме всебічному розвитку дітей та їх зацікавленості декоративно-прикладним мистецтвом, стане освітнім інструментом збереження культурної спадщини, естетичного виховання, забезпечить психологічний комфорт і підвищення екологічної свідомості дитини загалом.

РОЗДІЛ I. Теоретичні засади дослідження. Історія виникнення та розвитку писанкарства і техніки архітектону

1.1. Теоретичні засади дослідження

Мистецтво завжди було та є невід'ємною частиною культури, відображаючи духовні та естетичні пошуки різних епох. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація — це три важливі складові, що утворюють цілісне уявлення про історію та розвиток людства. Особливе місце в українській культурі займає писанкарство, що має глибокі історичні корені та унікальні традиції.

Образотворче мистецтво включає в себе малювання, живопис, скульптуру та графіку. Його основна мета — створення естетично значущих творів, що викликають у глядача певні емоції та думки. Теоретичні засади образотворчого мистецтва можна розділити на кілька ключових аспектів:

- **Естетика:** вивчає природу краси та принципи гармонії в мистецтві. Поняття естетичного задоволення, смаку та естетичної оцінки є важливими в цій галузі.
- **Колористика:** вивчення кольору та його впливу на сприйняття мистецького твору. Колірні гармонії, контрасти та психологія кольору мають важливе значення.
- **Композиція:** включає організацію елементів мистецького твору таким чином, щоб досягти балансу, ритму, єдності та контрасту.
- **Перспектива:** методи передачі тривимірного простору на двовимірній площині. Лінійна, повітряна та кольорова перспектива є ключовими для створення ілюзії глибини.
- **Іконографія:** вивчає символіку та значення образів у мистецтві. Це важливо для розуміння історичних, релігійних та культурних контекстів мистецьких творів.

Реставрація мистецьких творів має на меті збереження і відновлення культурної спадщини. Вона включає кілька основних аспектів:

- Реставрація: процеси відновлення початкового вигляду творів мистецтва. Це може включати відновлення втраченої частини, очищення поверхні та інші методи.

- Консервація: методи збереження об'єктів від подальшого руйнування. Використання спеціальних матеріалів та технологій для стабілізації стану творів мистецтва.

- Дослідження і документування: вивчення матеріалів, технік та стану об'єктів для прийняття рішень щодо їх реставрації. Важливим є документування всіх етапів роботи для збереження історичної інформації.

Декоративне мистецтво охоплює прикладні види мистецтва, що спрямовані на прикрашання предметів побуту та інтер'єру. Воно включає текстиль, кераміку, писанкарство, бісероплетіння, мистецтво гобеленів, батик, макраме, різьблення, металеві вироби, меблі та інші об'єкти. Теоретичні засади декоративного мистецтва можна звести до кількох аспектів:

- Матеріали і техніки: використання різноманітних матеріалів (текстиль, метал, дерево, тканина, фарби, нитки тощо) та технік (вишивка, гравірування, бісероплетіння, макраме, батик холодний та гарячий, художнє різьблення тощо) для створення естетично привабливих та функціональних об'єктів.

- Стили: вивчення різних історичних і культурних стилів, від бароко, класицизму, сюрреалізму до модерну. Кожен стиль має свої характерні риси та принципи оформлення.

- Функціональність і естетика: декоративне мистецтво поєднує практичність та красу. Важливою є гармонія між естетичною привабливістю та утилітарністю об'єктів.

Наразі мистецтво писанок є розмаїттям орнаментальних мотивів і буянням яскравих фарб, викликаючи загальне захоплення у людей. Писанкарство вважається одним із найцінніших різновидів українського декоративного розпису.

Писанкарство охоплює широкий спектр етнографічних, історичних та наукових матеріалів, що висвітлюють у собі традиції та техніки розпису писанок через багато поколінь. На сьогоднішній день дізнатись про писанкарство можна з

фольклорних джерел – це казки та легенди, народні пісні, що містять в собі згадку про писанки та їх роль в українській культурі. Музейні колекції – це експонати писанок, показ минулого і сьогодення в українській культурі. Археологічні знахідки це –розкопки, дослідження щодо писанок та їх виникнення. Надалі йдуть наукові праці, етнографічні записи, родинні передавання традицій з покоління в покоління та навчальні посібники, що містять в собі методику розпису писанок.

Джерелом даного дослідження стали приклади робіт українських майстрів, посібники, інтернет джерела та приклади з музеїв мистецтв декоративно-прикладного мистецтва, а також особистий досвід виконання писанок в традиційній техніці та в техніці травлення оцтом.

Була розглянута велика кількість робіт майстрів-писанкарів – Ірини Михалевич, Тараса Городецького, Ольги Сахно, Віри Манько, Ростислава Крамара, Сидоренко Ганни, які виконують писанки в традиційній та не традиційній техніці. У посібнику писанкарки Ірини Михалевич описана техніка виконання традиційних писанок з використанням тільки натуральні фарбників, які авторка виготовляє сама з квіток, ягід та інших різних рослин. Кольори отримуються гармонійні, а візерунки підкорюють простотою та вишуканістю. [17], (Рис. 4., Рис. 5., Рис. 6., Рис. 7., Рис. 8., Рис. 9., Рис. 10., Рис. 11., Рис. 12., Рис. 13., Рис. 14., Рис. 15., Рис. 16., Рис. 17., Рис. 18.)

Також була розглянута книга Селівачова М.Р. «Лексика української орнаментики» для загального ознайомлення з історією розписів на різних матеріалах, для подальшого застосування та розуміння орнаментики в художній роботі. [20]

Завдяки прикладам майстрів та авторів книг з українського мистецтва, можна навчитись мистецтву розпису писанок та виконання настінних архітектонів, зрозуміти техніку виконання, отримати розуміння про символіку традиційних та не традиційних орнаментів. Вивчення робіт досвідчених майстрів дозволяє опанувати різні стилі, принципи використання кольорів, надихає на створення власних унікальних писанок та композицій.

Писанка – це символ, багатовікова традиція українського народу, що поєднує в собі історичну значущість та має глибоке коріння. Відображає у собі вірування, традиційність, значення, збереження, регіональні особливості та популяризацію.

1.2. Історичний досвід створення писанок та настінного архітектуру

Історія виникнення та розвитку писанкарства

Пташине яйце, розписане мініатюрним орнаментом, називають писанкою. Назва її походить від слова «писати», тобто прикрашати орнаментом. Оздоблюються писанки геометричним, рослинним, зооморфним (риби, птахи, звірі, люди), пейзажним орнаментом, християнськими символами тощо. Писанка – одна із стародавніх форм українського народного розпису, у якому наші пращури втілювали свої прагнення, віру. Вона є символом весни, сонця, повернення природи до життя. Доведено, що зародилась вона в глибоку, ще язичницьку давнину.

Фарбовані й орнаментовані пташині яйця-крашанки і писанки затвердилися в обрядах багатьох народів світу за кілька тисячоліть до прийняття християнства. В системі вірувань вони пов'язувалися з яйцем як джерелом життя, початком Всесвіту. [25]

Писанкарство — це традиційне українське мистецтво розпису яєць. Історія яких починається ще в дохристиянські часи, коли яйце символізувало життя, смерть та відродження. Перші писанки мали ритуальне значення і використовувалися у різних обрядах. Витоки цього мистецтва сягають минулих часів, і протягом століть воно еволюціонувало, відображаючи соціальні, релігійні та культурні зміни українського народу. [1]

«Звичай розпису яєць зародився із традиції вшанування яйця, як символу народження Всесвіту. У різних народів існували обряди, пов'язані з яйцями.

Точна дата появи писанкарства невідома. У Києві археологи знаходили писанку з кераміки часів Київської Русі, прикрашену орнаментом, який нагадує павутиння, а на Рівненщині – глиняну писанку, виготовлену 950 років тому.

(Рис. 19.)

Найдавніша знайдена писанка в Україні датується X століттям, але яйця розписували ще у дохристиянські часи. Про це свідчать символи, якими їх досі прикрашають – свастики, шестикутні зірки, місяці, півмісяці, п'ятикутні зірки і хрести, які на той час не були пов'язані з християнством.

З часом християнські та язичницькі традиції переплелися. Серед візерунків з'явилися відомі нам релігійні символи (написи «Христос воскрес – Воістину воскрес», серця, трилисті хрести). Церква боролася з дохристиянськими звичаями, але не змогла їх викоринити.

Традиційно писанкарством займалися лише жінки. Жителі сіл вірили у надзвичайні здібності писанок.

«Ними лікувалися, гасили пожежу, оберігали поля від шкідників або підвищували посіви, спілкувалися з померлими родичами. Їх дарували на знак кохання» – Оксана Білоус.

Писанкарство було необхідним атрибутом весняних свят, а також люди вірили, що через яйця жінки могли «замовляти» та керувати силами природи.

Писанки символізували пробудження природних сил, які брали участь у новому життєвому циклі року. Фарбувати яйця починали від Стрітення, коли зима зустрічається з літом, а закінчували на початку Зелених свят.

У середині XIX століття для фарбування яєць почали використовувати анілінові барвники. До того мисткині використовували природні – варили трави, коріння, квіти. Дизайн залежав від того, які барвники та інструменти були в доступі.

«Писанкарство потребує інструментів, який люди самі собі робили», – Оксана Білоус.

У більшості областях України писанкарки працювали писачками у вигляді конусоподібної трубочки чи ліечки. (Рис. 20.) Зазвичай їх робили з м'якого металу, а коли його не було – використовували «позлітки» на іконах, прикраси з тонкої фольги навколо образу.

«Відривали шматочок цієї «фольги», скручували її у трубочку, прикріплювали до палички й занурювали в гарячий віск» – Оксана Білоус. Деякі писачки робили з гусячого пера або курячої кістки.

Також яйця розписували за допомогою шпильки або цвяха, які занурювали в гарячий віск й прикладали до поверхні яйця. Схожі візерунки створювали за допомогою лемківського писачка зі шпильки або голки.

У XIX столітті з'явилося багато етнографічних праць про писанкарство, зокрема «Український народний орнамент: вишивки, тканини, писанки», Ольги Косач (Олени Пчілки) 1876 року, «Описання колекції народних писанок» Сергія Кульжинського 1899 року – цими зразками можна надихнутися і зараз.

На початку XX століття людям було не до писанкарства через дві світові війни, радянську окупацію, Голодомор. Водночас на заході продовжували досліджувати писанки, створювали колекції.

Радянська влада викоринювала великодні традиції з суспільного життя, але традицію писанкарства берегли діаспоряни. Традиція збереглась і на заході.

Після розпаду СРСР інтерес до цього ремесла зростав. На початку 2000-х майстриня Віра Манько зібрала колекцію традиційних писанок, видала низку альбомів. Нині майстри з різних областей відновлюють традиційне ремесло.

Розписані яйця знаходили на території всіх областей, крім сучасної Луганщини, Запоріжжя та Криму. Символи повторюються у різних регіонах, але писанки різняться за кольорами та технікою розпису.

У північних та західних областях кольорова гама часто буває стриманіша, використовується чорний, коричневий, бордовий, темно-зелений. Інколи в цих регіонах можна зустріти звичайні одноколірні писанки. Є багато анімалістичних та геометричних символів.

У південних та центральних регіонах України кольорова гама писанок ширша, але їм притаманна лаконічність – візерунки інколи мають один-два елементи.

Писанки центральних регіонів здебільшого чорні з білою лінією та кількома кольоровими елементами. На них можуть бути жовті, червоні, сині, рожеві та фіолетові барви. (Рис. 21.)

У ХХ столітті Іван Гончар сформував колекцію традиційних писанок з різних регіонів України та змалював писанки Поділля, Полісся, Буковини, Галичини, Прикарпаття та Закарпаття.

На Львівщині відомі сокальські, бойківські, лемківські писанки. Для сокальських здебільшого притаманні візерунки квітів та рослин, а бойківських та сокальських – символи з крапок.

Лемківська техніка передбачає створення візерунків із видовжених крапель, «сліз» та крапок за допомогою цвяха, сірника, шпильки, патичка.

Схожі писанки були на Закарпатті (також на Пряшівщині – нині Словаччина). Причому на Бойківщині, Закарпатті та Лемківщині часто зображали сонце з променями-крапельками.

На закарпатських яйцях часто писали гілочки-сосонки, хрести, спіралі. Триквери та восьмираменні ружі зустрічались на Галичині. На Гуцульщині писанки містять багато дрібних елементів, переважали жовтогарячі барви, багато тварин (оленів, баранчиків).

Найпопулярнішими на Івано-Франківщині є космацькі писанки із села Космач, яке вважають центром писанкарства в області. Оздоблення цих писанок доволі дрібне, переважають помаранчеві, червоні й жовті елементи на темному тлі.

В селі Чорний потік тієї ж області писанки геть інші – на чорному тлі обов'язково на присутня біла лінія та сині, фіолетові чи рожеві крапки. У Снятинському районі Івано-Франківщини писанки вирізняються простотою, і часом їх можна сплутати з писанками з центральних регіонів, каже Оксана.

На Тернопільщині та Хмельниччині переважають червоний, чорний та жовтий кольори, розпис білими лініями. На Волині писанки часто пофарбовані одним кольором і також мають білі лінії та переважно червоно-чорні барви.

На Поліссі часто зображали грабельки, «жучки», жіночу фігуру з піднятими догори руками, трикутники та інші символи у чорних, червоних, жовтих, зелених

кольорах. У Рівненській області писанки вирізняються червоно-зеленими візерунками та жовтими лініями.

На Буковині популярні крупні геометричні малюнки та розети, червоне або чорне тло, білі смужки, яскраві плями кольору.

У Києві та Київській області є колекція щербаківських та сквирських писанок, писанок Шулявки (раніше це було село, а не район столиці), а також кілька яєць з канівського періоду.

На київських писанках є багато червоних, жовтих, зелених барв. Наприклад, ось традиційний орнамент з Київщини (місто Ходорків, Сквирський повіт) з зображенням пелехатої квітки з каталогу Кульжинського у виконанні Ірини Михалевич. На подільських писанках переважають рослинні орнаменти, вазони. Зазвичай писанки мають чорне або коричневе тло, візерунок наносять червоними та білими кольорами, а композицію ділять на дві, чотири або вісім частин.

На Черкащині багато зелених, коричневих, бурих, теракотових відтінків. Наприклад, майстриня з Черкащини Варвара Рибчинська створювала традиційні яйця зі світло-бурим тлом з червоними та темно-коричневими візерунками.

Етнограф Кульжинський описав кілька зразків з Житомира – це теракотова писанка з синьо-жовтими трилисниками, писанка «огірочки» у схожій гамі, а також чорне яйце з синьо-жовтими розетками.

Для писанок нижньої Наддніпрянщини характерні червоногарячі барви і крупні елементи.

З Дніпровщини збереглося по десятку кольорових писанок. А з Полтавщини – сотні писанок. Обом регіонам притаманна велика кількість яскравих кольорових символів на чорному тлі. Тут можна побачити і жовтий, і зелений, і червоний кольори, квіти, геометрію, символи сонця тощо.

На півдні, наприклад, на Херсонщині рідко трапляються синій та фіолетовий кольори, але є рожеві. *«Є писанка на яку завжди кажуть, що це Херсон – червоно-зелена сорокаклинка. Насправді вона родом з Кропивниччини» – Ольга Завальнюк.*

Бессарабські писанки містять доволі крупні елементи й червоно-білі барви. Також є одно- та двоколірні писанки з Одещини, які були виявлені на території Бессарабської губернії (нині Молдова).

«У першому томі каталогу Скаржинської написано про писанки Херсонської губернії. Але тоді туди входили сучасна Одещина і Кропивниччина, тому як таких писанок з Херсона я досі не знайшла», – Ольга Завальнюк.

Для писанок Кропивниччини характерне чорне тло, Бессарабії – рожеве, а на Полтавщині часто пишуть в червоно-зелених барвах. На Слобожанщині переважають червоний, коричневий і чорний кольори для писанок, також є багато жовтих, зелених, земляних кольорів. Часто зображуються квіти, а також солярні символи, зірки.

На Запоріжжі не збереглося свідчень про писанкарство, але у відносно сучасних традиціях домінують червоно-чорно-жовті барви.

З Донеччини відома лише одна писанка, але, за словами Оксани Білоус, яйце могло потрапити туди випадково, тому по ньому важко зрозуміти особливості тамтешніх виробів. На цьому яйці зображені білі грабельки та жовто-червоні візерунки на коричневому фоні.

Яйця розписували не лише воском та природними барвниками, а й аквареллю, олійними фарбами, а оздоблювати могли додатковими наліпками.» [24]

1.3. Еволюція писанкарства в українському мистецтві

Дохристиянський період – перші згадки про розписані яйця відносяться до часів Трипільської культури (IV-III тисячоліття до н.е.). У цей період яйце вважалося символом життя та відродження, а його розпис використовувався в язичницьких обрядах, пов'язаних з культами родючості та сонця.

Середньовіччя та християнізація – з прийняттям християнства на Русі писанкарство набуває нових змістів і символіки. Великодне яйце стає символом Воскресіння Христового, а сам процес розпису перетворюється на важливий релігійний ритуал.

Козацька доба та бароко – у XVII-XVIII століттях писанкарство процвітає в умовах козацької держави. У цей період з'являються нові техніки та стилі, збагачуються орнаментальні мотиви, що відображають вплив барокової культури.

XIX століття — національне відродження – у XIX столітті, в умовах національно-культурного відродження, писанкарство стає одним із символів української ідентичності. В цей час активно досліджуються та систематизуються народні традиції розпису яєць.

Сучасний етап – на початку XXI століття писанкарство продовжує розвиватися, інтегруючись у сучасне мистецтво та дизайну. Відкриваються майстерні, проводяться фестивалі та виставки, що сприяють популяризації цього виду мистецтва як в Україні, так і за її межами.

Символіка та техніки писанкарства

Писанки відзначаються багатством символіки, яка відображає як стародавні язичницькі вірування, так і християнські мотиви. Серед найпоширеніших символів виділяють: сонце, зірки, геометричні, рослинні та тваринні орнаменти.

Техніки розпису писанок також є різноманітними:

Писанки — розпис за допомогою бджолиного воску, писачка та фарби штучної так й природньої. (Рис. 22.)

Дряпанки — видряпування візерунків голкою або спеціальними інструментами на пофарбованому яйці. (Рис. 23.)

Мальованки — розпис фарбою без використання бджолиного воску. Крашанки — однотонно пофарбовані яйця. (Рис. 24., Рис. 25.)

Регіональні особливості

Кожен регіон України має свої особливості в орнаментиці та техніках писанкарства, їх особливості та сенс.

Еволюція писанкарства в українському мистецтві є яскравим свідченням багатства та глибини української культури. Це мистецтво не лише зберігає традиції предків, але й розвивається, адаптуючись до сучасних умов та викликів. Писанка залишається важливим символом української ідентичності, духовності та творчості.

В записці матеріал підготований для висвітлення основних аспектів еволюції писанкарства в українському мистецтві.

Історія писанок починається ще з далекого минулого, від язичницького культу, в якому вона постає важливим елементом різноманітних обрядів та ритуалів. Писанка тісно пов'язана з релігійними віруваннями та уявленнями наших далеких предків про створення світу, з родючістю і поклонінням йому, з урочистими ритуалами, пов'язаними з річним циклом відродження природи і оспівуванням її сил. Яйце є символом початку, символом нового життя, відродження, таке значення відомо було всім народам в давнину, таким воно залишилося і до сьогодні. Малюнки древніх писанок повторюють мотиви мальованої кераміки трипільської культури. Таким чином дослідники розрізняють доісторичні могили слов'янські й неслов'янські, використання і виготовлення писанок було характерним саме для етнічних груп слов'ян, які пізніше отримали назву українці.

У давнину, ще за часів до прийняття християнства, писанка служила оберегом для її власника. В середину керамічних яєць-писанок вкладали кульки, які при струшуванні постукували і відганяли цим звуком злих духів і нечисту силу. Такі писанки археологи знаходили в похованнях у Новгороді та Києві. Саме ці перші міста були, свого часу, центрами мистецтва писанкарства у період Київської Русі. В цілому археологи знайшли близько 20 міст на території нашої країни, в яких було поширено мистецтво виготовлення подібних оберегів.

Згідно вірувань наших далеких предків, писанка мала магічну добру силу – вона несла щастя, достаток, благополуччя, захищала свого власника від сил зла. Писанку іноді закопували під землю, щоб яйце зробило урожай багатим і щедрим. Писанки розкладалися по могилах предків, їх укладали в середину могил маленьких дітей, а закохані за допомогою писанок висловлювали свої почуття. Люди вважали, що це ціле мистецтво 0 розписати яйце так, щоб воно стало справжнім оберегом, щоб зображена на ньому символіка виконувала своє важливе призначення. Для цього потрібно знати, коли саме почати виготовлення писанки,

як правильно треба молитися перед цим, кому саме піде на подарунок та чи інша писанка.

Минув час, і символіка втратила своє глибоко-сакральне значення. Залишилася лише зв'язок з дитячими іграми, святом Пасхи, гаївками-веснянками. Язичницькі символи здобули інше трактування і значення, поступово змішавшись з християнськими мотивами.

Сам процес виготовлення писанки доволі непростий. У давні часи на нього впливало багато чинників, розписувати писанки треба було в чітко визначенні години, попередньо зробивши змовляння, а знаки і символи виписувалися відповідними кольорами. На сьогоднішній день від цього різноманіття умов залишилися значимими тільки символіка кольору і зображення.

Найпопулярніші мотиви орнаментів в писанці:

Кривулька, або безкінечник – означає вічність руху Сонця, нитку життя.

Роза, Тригвер, зірка, квадратний хрест – це символи сонця, що знаменують чотири сторони світу. Тригвер (інакше трінінг, існує в культурі ще з часів трипілья) – значить символи життя: землю, небо і повітря, або вогонь, повітря і воду.

Сорок клинів – це сорок точок в житті, достаток і успіх в господарстві, достаток і порядність людини.

Павучок, або ж круторогими, розетки, млини, павутина – найдавніший солярний знак.

Точки позначають сльози Божої Матері, небесні світила.

Рослини, ялинові гілки – юність в її вічності, здоров'я, буйство природи, краса.

Колоски пшениці – урожай.

Науковці Микола Сумцов і Кульжинський поділяли писанки за типами на геометричні, рослинні й зооморфні. Микола Сумцов також окремо виділяв солярні та релігійно-побутові. Але суто за цими типами важко виділити писанки, бо одна писанка може в собі поєднувати кілька типів орнаменту.

Українці зображали на писанках те, що їх оточувало: природу, тварин, птахів, предмети побуту (граблі, вітряки тощо), релігійні символи (хрести, церкви) та самих себе (людські фігури). [23]

За авторським виданням Селівачова М.Р. в книзі «Лексика української орнаментики» було знайдено мотиви орнаментів та його погляд про орнаментики. (інформацію запозичено з книги автора, розділ б)

«У кожній області, районі, а подекуди і в окремих селах є своє коло улюблених мотивів орнаменту. Чимало з них побутують під іншими назвами в суміжних і віддалених регіонах. А ті, що подібні на всій території України свої обрисами та назвами, вважатимемо домінантними.

Найбільше в українському народному орнаменті фітоморфних візерунків, які виникли за асоціацією з деревесними, трав'яними рослинами та їхніми частинами.

Природньо, що улюбленим мотивом українців-хліборобів є квітка. Це усміх рослини, знак її глибокої суті, вершина щорічного циклу розвитку від зернини до плоду, що дасть нове насіння. Для селянина цвітіння - найважливіша пора, бо саме вона відзначить, чи зав'яжеться плід на квітці, а чи зів'яти їй пустоцвітом. Отак і в квітучому віці людині закладається все те, що належить здійснити їй на віку.

Квітка в народному мистецтві - один із найзмістовніших його символів. Майстри надають квітко подібного вигляду зображенням людей, птахів і тварин.

Це органічно впливає з народного світосприймання. Наприклад, фольклорні порівняння дівчини з квіткою, пташкою, рибкою; Максима-козака Залізняка, запорозького лицаря — з повною рожею; або Шевченкові вирази: думи мої — квіти мої, моя пташка - мій маковий цвіте, мій братику - королевий цвіте тощо.

Простежуючи еволюцію орнаментики вишиваних українських рушників, можна помітити, як антропоморфна «богиня», схожа на Оранту, перетворюється на квіткову композицію з розпростертими пагонами. Не раз тільки назви писанкарського язерунка «княгиня», «королева», «панна» тощо вказують, що це квіткове зображення трансформувалося з людської подоби.

Специфікою дуже поширених візерунків «квітки» (рідше - «цвоїтки») є невираженість ботанічних ознак, на відмінну від мотивів «гвоздики», «дзвоники», «мак», «розки», конкретизовані варіанти під дослівними назвами на зразок «квітки-рожі» й «к.-телепані» (Поділля), «цвіт картоплі», «ц. полуниці», «ц. соняха» (Південь), «цвіток-ромашка» (Буковина). Найчастіше «к.» - це шести-восьми-пелюсткові розетки, схожі на «звізді». Карпати й Поділля дають більше деталізовані та дрібніші за масштабом форми, порівняно з Лівобережжям. Номінаційна специфіка виявляється в лексичних конструкціях, які вказують на особливості іконографії та композиції візерунка. Найчастіше «к.» це шести-восьми-пелюсткові розетки, схожі на «зірки». Карпати й Поділля дають більше деталізовані та дрібніші за масштабом форми, порівняно з Лівобережжям. Номінаційна специфіка виявляється в лексичних конструкціях, які вказують на особливості іконографії та композиції візерунка. На Поділлі це «квітка-вазон», «к. київська», «к. кривулькова», «квіти-рожі», «порожні (або шолудиві) квіточки», «круглі квіточки з дубовим листям», «бесаги.», «восьмиквітка»; на Полтавщині — «квяти-кружальця», «польова к.», «скорописна з двома (або п'ятьма) квітками», «шість квіток».

Особливо енергійних обрисів надає квітковим мотивам швидкісна природа розпису ріжкуванням. Техніки зумовлюють граничну геометризацию мотиву «к.», який стає композицією з трикутників, ромбів, квадратів, складних багатогранників. Квітки у вигляді розетки чи зірки на вісім і більше пелюсток як правило називаються «рожі», заквітчані галузки.

«Рожа» - здебільшого восьмипелюсткова квітка без виражених ботанічних ознак, на відмінну від ізоморфних «розок» у вишивці Лівобережного Полісся та писанках Полтавщини, «руж» і «Ружечок». Подібні мотиви зустрічаються і під назвами: вітряк, зірки.

Говорячи про символіку рожі, слід зауважити, що цим словом у народі називають і троянду, і мальву. Обидві квітки в давнину (перед тим, як селекціонери вивели сучасні сорти троянд) мали п'ять пелюсток, і така рожа-троянда була на стародавньому Сході «квіткою богині» римляни знали її як ознаку жриці Венери. За однією з легенд, св. Анна зачала Діву Марію від запаху троянди. Святою

Трояндою називали Богородицю, у той час як прародительку Єву символізував теж п'яти пелюстковий – яблуневий квіт.

«Барвінок» поширений у лісостепу й на Прикарпатті. Специфічною для нього є форма листочків, яка близька до натуральної, та хрещате їх розташування. Рідше листочки компонуються за іншими типами симетрії, вільним малюнком. Іноді листки стилізуються правильними геометричними фігурами: кружечками, овалами, прямокутниками та складнішими багатогранниками.

В українських піснях барвінок здебільшого має прикметник «хрещатий». Це пояснюється з натуралістичного погляду тим, що барвінок стелиться в усі боки, навхрест. Але ще істотними відається застосування барвінкового цвіту в обрядах «переходу» (перехрестя) з одного стану життя до іншого — родильних, весільних, поховальних (Костомаров, 1843-1994, н. 64-65), і тут не можна не згадати про гірлянди з барвінку, що в давнину вдягали на жертвних тварин і на засуджених до страти.

«Гілка» ритмічно чергуються відростки, квітки, листочки, плоди на пагонах прямої, вигнутої, хвилястої, зігзагової форми. Регіональні відмінності помітні хіба що на лексичному рівні: «галузкі» та «різки» (Прикарпаття й Зах. Поділля), «на галузання» (Бойківщина), «плечки», «гільцева» характерні Полтавщині, проте варіант «гілочки» трапляється і тут, і на Карпатах, а «галина» лише на Чернігівщині. Здавалося б, «гілка» є складовим елементом уже розглянутого нами «вазону».

Проте вона має особливу фольклорну семантику. Мале, дрібне, тонке в народі ототожнюється з молодим, красивим і делікатним: «тонка та висока та листом широка, без вітроньку має, без сонечка сяє».

«Вітряк» хрестова композиція рамен, а форма самих рамен може бути всілякою. На Поділлі відносно частіше трапляється прямокутна, близька до реальних обрисів крил («вітрак»), а на Буковинні, Галичині, Воліні («вітрячком»), Полтавщині («млин», «млинка»)

«Драбинками» є рядки паралельних або перехрещених, округлих, гранчастих елементів. Символіка драбини в українському фольклорі не

наголошується, проте це є загальнозрозумілий образ сходження, вдосконалення, зв'язку небесного та земного.

«Решітки» простий сітчастий візерунок із перехрещених ліній. На Гуцульщині має також назву «ільмате» (або «ільше», тобто ляне). Схожий на «р.» фактурний рисунок багатонитових тканин у вигляді сітки окремих ромбиків називається «в кружкі» (Лівобережжя), «криничками» (Середнє Придніпров'я), «коропова луска» (Поділля та Подніпров'я), «виска» (Буковина), «в поворотоку» (Зах. Полісся) тощо. Решето і сітка символи охорони від демонів (Сумцов, 1896 р., н. 9), і це пояснює, чому мало не в кожному візерунку присутні елементи з перехрещених ліній.

«Ключі» та «ключки» — це гачки та спіралі, найчастіше без дзеркальної сітки. «Медівники» - мотиви з ромбічними, квадратними елементами. Номінація їх за подібністю до хлібних виробів спостерігається в усіх регіонах України: пірники, проскури, медівниками, або окружками (Поділля), медівнички, або дзвоники чи дзвінки на Буковині, хрустики в Бессарабії, пірники на Воліні, сухарики і сухарці (Чернігівщина).

Разом із квітками, листками, хрестами, ромбічні й квадратні елементи та ромбо-сіткові композиції є основою української народної орнаментики до рукотворних предметів.» [12]

Найпоширеніші візерунки можна умовно поділити на кілька типів

Найпоширеніші символи стихії – це сонце, вогонь, земля, вода, повітря. Зернятка, крапочки, жито символізували плодючість, грабельки – дощ. Безкінечник – символ водяної стихії.

«Гуцули називають символ «безкінечник», а ми на півдні називаємо «Чорне море», бо він як хвилька.

У гуцулів ми бачимо мілкі геометричні елементи, а, наприклад, на Полтавщині – багато жовто-зелених квітів з об'ємними елементами.

«Коловороти, зірки є в писанках майже кожного регіону. Наша культура заточена під культ сонця»

Поширені солярні символи – «козацькі левади», свастики, сварги, тригвери (промені що виходять з однієї точки та закручені в один бік), різноманітні вензелики та, власне, сонце.

Рослинні символи були присутні на писанках усіх областей. Це були листочки, рожі, «тюліпани», трилисники, сосонки, смереки, жолуді та багато інших.

Символ «вазон», з якого виростало дерево з гілками, квітами, корінням, часто писали на Поділлі.

На писанках зображали оленів, козликів, баранців, качок, курей та інших звірів і птахів. Майже в кожному регіоні є писанки з ріжками, курячими лапками, змієподібними елементами. Майстри могли не відтворювати всю тварину, а лише її характерний елемент. У гуцулів дуже популярний олень. На Поділлі також багато писанок з метеликами, яких називають «мутлики».

На буковинських писанках дуже багато риб, птахів. «По пташках, мені здається, захід України лідирує. Є книжка Віри Манько зі Львова, де вона подала усі писанки з зображенням пташок» – розповідь Ольги Завальнюк.

На Львівщині є писанки з раком, одна з яких представлена у книзі «Писанки на Галицькій Волині» Мирона Кордуби. На чорному тлі зображений оранжево-червоний рак з вусами.

Геометричні орнаменти переважає у гірській місцевості, де люди сприймають свій простір більш геометричними образами. У південних областях, на Слобожанщині та Кубані були геометричні візерунки, наприклад, сорокаклинка (40 трикутників). Геометричний орнамент писанок. В Наддніпрянщини орнамент побудований з різноманітних зірок, квадратиків, ромбиків.

Окремо існували чоловічі та жіночі писанки – це впливало на символи, які обирали для яйця. Господарям дарували писанки з побажанням достатку. Жінки часто писали писанки на здоров'я чоловіка. Один із найпоширеніших чоловічих елементів – це дубове листя для чоловічої сили.

Жіночі писанки мають багато стилізованих квітів «тюліпанів», що нагадують жіночий статевий орган і символізують плодючість. Деякі писанки

навіть називаються «молодиця» або «королівна». Дуже багато закручених фігур на чорному тлі помітні на «жіночих» писанках із Західного Поділля, Тернопільщини. [24]

Яйця, пофарбовані одним кольором, називають крашанками. Колір яйця також несе в собі певне значення.

Червоний колір означає життя, радість, надію, любов, для ще неодружених несе надію на весілля, на те, що буде знайдена пара.

Жовтий колір – це місяць, зірки, в господарстві позначає урожай.

Блакитний пов'язаний з небом, повітрям, його магічне значення – це здоров'я.

Зелений – воскресіння, відродження природи, її багатство і щедрість, родючість, багатий урожай.

Поєднання чорного і білого кольорів говорять про повагу до померлих душ, таким чином духам, висловлюють подяку за їх допомогу і охорону від злих чар.

Поєднання декількох кольорів в узорах (чотири-п'ять фарб) – це щастя в родині, мир і любов, успіх і достаток.

Кожній місцевості притаманні свої власні уподобання в кольорах, за якими можна визначити походження писанки. Майстри Полісся, Волині, частково Поділля роблять свої писанки переважно червоними. На Подніпров'ї на яйця наносять візерунки у вигляді широких симетричних полів, товстих ліній. Для Наддністрянського Поділля характерні темний або білий фон на темних писанках. Бойківські писанки мають два кольори, гуцульські виділяються тим, що розписані жовтим і білим кольорами по червоному. [8]

Дарування писанок було наповнене своїм глибоким сенсом, робилося з бажанням доносити благо, допомогти або навіть зачарувати. Писанки, які дарували маленьким дітям, були світлих кольорів, хлопцям і дівчатам дарували писанки з солярними символами, виконані в радісних кольорах. Господарі, зазвичай, отримували писанки з сорока клинами, зигзагами, а літні люди – з поясами, в червоних тонах.

Технологія виготовлення писанок також була різною. Найпоширенішим способом розфарбовування яйця було розписування, коли в писальце (специфічна варіація пера для письма), виготовлене з тонкої жерсті – наливали розтоплений віск, ним малювали орнаменти, після чого опускали промальоване воском яйце у фарбу певного кольору. Місця, покриті воском, надалі залишалися білі. Потім воском покривали місця, де планували зробити новий візерунок, і знову опускали в фарбу іншого кольору, і так кілька разів. Коли всі задумані лінії, знаки і орнаменти були нанесені, яйце нагрівалося, як правило це робилося в печі, де віск розтоплювався і стікав. Так залишалися багатобарвні і кожен раз неповторно-оригінальні орнаменти.

Про писанки складали легенди, деякі залишилися і до наших днів. Одна з них, наприклад, говорить, що доля всього світу залежить від кількості писанок які розписуються щорічно. І поки писанки виготовляють, світ у безпеці, але як тільки цей звичай забудеться або його проігнорують, диявол звільниться від залізних кайданів, якими він зараз знерухомлений, і світ буде знищено. Живе диявол під землею, і залізний ланцюг приковує його до скелі. І щороку він шле своїх прислужників в подорож навколо світу, щоб побачити їх очима, чи пишуться, як і раніше, писанки, чи багато їх ще створюється. Якщо їх все ще багато – пута залишаються міцними, а сила диявола менше, адже людська любов понад усе, і ніяке зло не може встояти перед нею. Тому чим більше кожен з нас зробить писанок – тим більше любові і добра буде панувати в світі. А перед великодні дні спонукають до створення прекрасних розписних яєць з побажаннями добра, здоров'я і процвітання своїм рідним і близьким. [18]

1.4. Стильові особливості поєднання сучасного мистецтва з традиційним виконанням писанок, різновиди та новітні течії

Поєднання сучасного мистецтва з традиційним виконанням писанок є важливим напрямком розвитку українського декоративно-прикладного мистецтва. Ця синергія дозволяє зберегти культурну спадщину, одночасно адаптуючи її до сучасних естетичних та технічних вимог. В даній роботі проведено аналіз

стильових особливостей сучасного писанкарства, різновидів писанок, а також новітніх течій у цьому мистецтві.

Стильові особливості сучасного писанкарства

Інтерпретація традиційних орнаментів - сучасні митці часто використовують традиційні орнаменти як основу для створення нових композицій. Вони переосмислюють стародавні символи, додаючи їм нових значень та контекстів. Це може включати стилізацію геометричних, рослинних та тваринних мотивів, а також експериментування з кольоровими гамами.

- Мінімалізм – вплив мінімалізму виявляється у спрощенні форм та використанні обмеженої кількості кольорів. Мінімалістичні писанки можуть мати лише кілька простих візерунків або навіть бути однотонними, що створює ефект стриманості та елегантності.

- Абстракція – абстрактні писанки відходять від традиційних орнаментів і натомість використовують неконкретні форми та лінії. Це дозволяє митцям вільніше виражати свої ідеї та емоції, створюючи унікальні та неповторні твори.

- Комбінація технік – сучасні майстри часто поєднують різні техніки розпису, такі як писанка, дряпанка, мальованка тощо. Це дає можливість досягти складніших текстур та візуальних ефектів.

Різновиди сучасних писанок

- Традиційні писанки - виконуються за допомогою воскового розпису та фарбування. Зберігають традиційні мотиви та символіку.

- Авторські писанки – відрізняються унікальними дизайнами, створеними конкретними митцями. Це можуть бути як інтерпретації традиційних візерунків, так і повністю нові концепції.

- Інноваційні писанки – використовують сучасні матеріали та техніки, такі як акрилові фарби, лазерне гравірування, 3D-друк тощо. Такі писанки часто мають сучасний вигляд, але зберігають дух традиційного мистецтва.

- Колекційні писанки – створюються для приватних колекцій або музейних експозицій. Це часто високохудожні роботи, виконані з великою увагою до деталей та якості виконання.

Новітні течії у писанкарстві

- Експериментальні матеріали – сучасні митці експериментують з різноманітними матеріалами: керамікою, деревом, склом та навіть металом. Це дозволяє створювати писанки з унікальними властивостями та зовнішнім виглядом.
- Еко-писанки – використання екологічно чистих матеріалів та природних барвників стає все більш популярним. Це відображає загальну тенденцію до сталого розвитку та дбайливого ставлення до природи.
- Інтерактивні писанки – впровадження технологій, таких як інтерактивні елементи, підсвітка, доповнена реальність, дозволяє створювати писанки, які взаємодіють з глядачем та мають додатковий шар змісту.
- Фьюжн-стилі - поєднання писанкарства з іншими видами мистецтва, такими як живопис, скульптура, текстиль, створює нові жанри та напрямки. Це дозволяє розширити межі традиційного писанкарства та інтегрувати його в сучасний культурний контекст.

Різновиди та новітні течії писанкарства

- Сучасні інсталяції – великі об'єкти або композиції писанок, що створюють новий погляд на традиційне мистецтво.
- Авторські писанки – індивідуальні роботи майстрів-писанкарів, які завжди експериментують з техніками та різноманітними матеріалами.
- Глобалізація – вплив інших культур та країн на традиційне українське мистецтво писанок, зокрема використання мотивів інших народів світу.
- Digital писанки – використання цифрових технологій для створення дизайну писанок, які потім реалізуються за допомогою 3D-принтерів або вручну.

Завдяки новітнім течіям сучасне мистецтво, поєднуючись з традиційним виконанням писанок, створює новий динамічний напрям, який постійно розвивається і відображає актуальність тенденції часу.

Висновок

Теоретичні засади образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва та реставрації є важливими для розуміння естетичних та культурних цінностей, які вони представляють. Писанкарство, як частина української культурної спадщини, має глибокі корені і унікальні традиції, що роблять його важливою частиною національної ідентичності. Вивчення цих аспектів дозволяє не лише зберегти, але й передати майбутнім поколінням багатство культурної спадщини.

Поєднання сучасного мистецтва з традиційним виконанням писанок демонструє глибину та багатогранність української культури. Новітні течії та експериментальні підходи збагачують це стародавнє мистецтво, надаючи йому нових змістів та можливостей. Таким чином, писанкарство не лише зберігає свою культурну спадщину, але й активно розвивається, інтегруючись у глобальний художній контекст.

Стильові особливості поєднання сучасного мистецтва з традиційним виконанням писанок являє собою захоплення та поринання, де старовинні техніки, елементи й символіка зустрічаються з новітніми ідеями та матеріалами. Є кілька основних стильових тенденцій та особливостей в писанкарстві.

Ними є: традиційна техніка воскового розпису яка на сьогоднішній день залишається популярною, але в сучасному світі додатково та окремо можна використовувати різні матеріали, такі як полімерна глина, дерево, скло, що дозволяють створювати ефектні роботи та форми. Екологічні матеріали – як тренд призводить до використання натуральних фарб. Графічний дизайн формує сучасні мотиви, такі як абстракції писанок, геометричні фігури, котрі перетинаються з традиційними орнаментами. Мультимедіа та інтерактивність дозволяють створювати інтерактивні Писанки з використанням цифрових технологій поповнюють контент соціальних мереж і веб-сторінок, он-лайн виставок образотворчого мистецтва.

РОЗДІЛ II. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру студій мистецтв

2.1. Новітні течії в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру

В сучасному світі, людина більшу частину свого життя проводить в приміщеннях. Тому за таких обставин було б нерозумно не приділяти належної уваги для дизайну інтер'єру. Так як хаотична обстановка чи не досконалий дизайн можуть викликати роздратування. Людина навіть не розуміє, чому як тільки вона заходить в якусь кімнату чи приміщення, у неї відразу псується настрій. У той же час правильно задуманий та реалізований дизайн-проект здатний змінити життя свого власника на краще.

Дизайн інтер'єру це те як ми сприймаємо простір. Це невід'ємна частина нашого повсякденного життя, адже дизайн включає в себе концептуальне планування, естетичні та технічні рішення, що застосовуються для досягнення бажаного результату. [27]

Головне, щоб у дизайні інтер'єру простежувалася цілісність, а окремі декоративні елементи гармонійно поєднувалися між собою в єдину композицію. композиція інтер'єру — це особливе розташування і співвідношення його складових: меблів, світильників, побутового обладнання. [11]

Зародження дизайну на початку ХХ ст. можна пов'язати також з розвитком концепції раціонального підходу до світу, домінуванням просто функціоналістичних ідей і народженням функціоналізму як архітектурного стилю. Теоретики функціоналізму вважали, що все функціональне вже є естетичним. Раціоналізм теж справив неабиякий вплив на дизайн предметного середовища, на зовнішній вигляд промислової продукції, його поєднання з внутрішнім технологічним наповненням елементів дизайну, меблів та обладнання архітектурних об'єктів. Функціональний метод проектування підштовхнув дизайнерів та архітекторів до ідеї досягнення естетичної довершеності предмета за рахунок функціональної відповідності його першочерговому призначенню, і лише потім – у результаті додаткового експериментального моделювання – до основної функції можуть бути додані й допоміжні. Прикладом результату такого

проектування слугують трансформовані меблі, які можуть поєднувати в собі декілька функцій: функція стола, функція шухляди, функція ліжка, функція шафи тощо. Саме на стадії подібного комплексного моделювання відбувається синтез архітектури та дизайну, у межах якого відбувається взаємне доповнення науково-методологічної бази кожної з цих дисциплін.

Отже, відмова функціоналізму від прикрашення в архітектурі позначилась і на виробництві побутових речей і стала одним із чинників виникнення дизайну, який настійливо вимагав нових форм методів та тенденцій організації предметного середовища.» [21]

Новітні тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру охоплюють різноманітні стилі та підходи, що спрямовані на створення унікальних, комфортних та функціональних житлових і робочих просторів. Основні тренди включають в собі:

«Лофт (англ. loft – горище) – стильовий напрям ХХ–ХХІ ст., який містить у собі глобальну концепцію модернізації виробничого простору зі зміною його цільового призначення – переобладнання під житло чи офісне приміщення верхньої частини промислової будівлі. У лофті зазвичай використовують блискучі нікельовані та хромовані елементи металевих частин інтер'єру (труби опалення, системи вентиляції, сходи), кольори холодних відтінків (металік, синій й ін.) і теплих (відкриті цегляні стіни). (Рис. 26.)

Мінімалізм з'явився в 60-х роках ХХ століття під впливом традиційного оформлення інтер'єру в Японії, що характеризувався суворістю й аскетизмом. Попри уявну простоту, мінімалізм вимагає ретельного опрацювання всіх деталей, починаючи з організації простору.

Цей стильовий напрям досить вишуканий, оскільки вимагає бездоганного почуття міри і стилю, гармонії та досконалості. У таких інтер'єрах все має бути максимально функціонально, комфортно та гарно, відповідати ергономічним вимогам щодо організації простору. (Рис. 27.)

Хай-тек (скорочення від англ. high technology – високі технології) – стильовий напрям, який активно використовують дизайнери у штучному

формоутворенні. Він передбачає наявність в інтер'єрі виразних елементів, що виявляють особливості сучасних передових технологій. Для нього характерні темно-сірий і світло-сірий кольори металів, наявність в інтер'єрі елементів обладнання (побутової й офісної техніки), меблів у цих кольорах, які підкреслюють в інтер'єрі концепцію науково-технічного прогресу. Хай-тек більш характерний для офісних приміщень, ніж для житлових, оскільки він активний і спонукає до дії, що важливо для громадського середовища, тому його рідко застосовують там, де людина має фізично й психологічно відпочивати.» [22], (Рис. 28.)

Еко-дизайн - це можливість жити в гармонії з природою і самим собою.

Принципами еко-дизайну є єднання з красою природи. Після «пластикового буму» і яскравих кольорів дизайнери знову звернулися до натуральних матеріалів і відтінків. «Прабатьком» еко-дизайну став скандинавський та японський стилі, в основі яких лежать природні матеріали вони оригінальні, але мають прості форми. [19], (Рис. 29.)

Перераховані тренди в інтер'єрі відображають сучасні потреби в комфорті, функціональності та екологічності, дозволяючи створювати гармонійні, індивідуальні та естетично привабливі інтер'єри. [18]

Творча майстерня – це комплекс для занять, який включає у себе малювання, пластилінопластику, декоративно-прикладне та образотворче мистецтво.

Аналоги

Художня арт-студія «КатАртСис» - це творчий простір, де хочеться творити. Знаходиться ця студія в м. Київ. Приміщення складає 100 км², в студії 3 простори і всі вони різні за настроєм та дизайном.

- Простір «КатАртСис» - в цьому просторі зазвичай проводяться тимблдинги з малювання, лекції, майстер-класи та воркшопи.
- Простір «Сміливість» - в цьому просторі відведене місце для проведення бранчів, фотосесій, арт терапії, художніх майстер-класів, індивідуальних занять.

- Простір «Спокій» - цей простір призначений для ліплення з глини, індивідуальних чи парних майстер-класів, арт терапії, консультацій. [13], (Рис. 30. Рис. 31.)

«Матісс» – арт галерея картин для сучасного інтер'єру, м. Київ

Сучасне мистецтво в дизайні інтер'єру може встановити фокус, визначити палітру кольорів або навіть стати джерелом натхнення для всього будинку. Настрій, який передає композиція сучасного мистецтва, може бути однаково різноманітним.

У команді студії працюють художники, які володіють різними техніками, тому для кожної роботи підбирається саме той майстер, який найкраще виконає картину. Інтер'єр самої студії та декоративне оздоблення в стилі мінімалізм. А також оздоблюють квартири, студії, зали тощо, своїми мінімалістичними картинками на замовлення. [26], (Рис. 32., Рис. 33)

«ArtHome» - це найбільша платформа майстер класів з живопису в Україні.

Знаходиться ця студія в м. Дніпро

Створюють майстер-класи з різних видів мистецьких напрямів, таких як: Art & Wine, Resin Art, Alcohol Ink, Abstract art.

Студія в стилі мінімалізму, має світлий та приємний простір. Додатково організовують майстер класи навіть на відстані тисяч кілометрів, завдяки роботі онлайн. [25], (Рис. 34.)

Виходячи з дослідження аналогів студій мистецтв було обрано відтворити дизайн інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва. Завдяки натхненниками було набагато простіше працювати та було на, що спиратись при роботі. Саме приклади мінімалістичних студій дали поштовх на створення дизайну в мінімалізмі та еко-стилі.

2.2. Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячих майстерень мистецтв (типологія, норми ДБН, екологічність, унікальність)

Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру студій мистецтв базуються на комплексному підході до створення

естетично привабливого та функціонального простору, що сприяє творчій діяльності. Ці засади охоплюють кілька ключових аспектів:

Теоретичні засади:

- Естетика та художній стиль: стиль оздоблення модерн з мінімалізмом відповідно до творчого напрямку студії. Гармонія світлих та пастельних кольорів, форм та текстур для створення візуально привабливого простору. Використання принципів композиції та пропорцій для досягнення балансу і симетрії в інтер'єрі.

- Психологія простору: вплив кольору та світла на емоційний стан і продуктивність художників. Відбувається організація простору з урахуванням ергономічних вимог для комфортної роботи. Створення зон для різних видів діяльності (робочі зони, зони відпочинку, виставкова площа).

- Культурно-історичний контекст: Відображення національних або регіональних художніх традицій в оздобленні інтер'єру. Врахування сучасних тенденцій та інновацій у галузі художнього оздоблення.

Нормативні засади:

Дизайн інтер'єру має враховувати потреби різноманітних користувачів (фізично-здорових та людей з обмеженими фізичними властивостями). Загалом, теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єру майстерень мистецтв враховують як естетичні, так і практичні аспекти, сприяючи створенню комфортного та стимулюючого середовища для творчості та навчання.

Державні будівельні норми (ДБН):

Споруди, призначені для дитячого використання, користуються популярністю та мають велику відповідальність при проектуванні. Норми прописані в документах, які під час проектування вивчають, застосовують архітектори та інженери-будівники.

До переліку документів входять такі нормативні матеріали:

ДБН В.2.2-3:2018. Заклади освіти [2];

ДБН В.2.2-4:2018. Дошкільні навчальні заклади [3];

ДБН В.1.2-14:2018. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд. Зі зміною № 1 [4];

ДБН В.2.2.9-20018. Громадські будинки та споруди. Основні положення [5];

ДБН В.1.1.-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги [6];

ДСТУ-Н Б В.2.6-146:2010. Настанова щодо проектування і улаштування вікон та дверей [7];

«В документі «Дошкільні навчальні заклади» розписані основні вимоги до проектування. Рекомендується розташовувати заклади в окремих будівлях. Розміщати розвиваючі заняття на нижніх поверхах будівлі (1-2 поверх). Максимальна допустима поверховість даного типу закладу 3 поверхи. При наявності третього поверху там рекомендовано розміщувати заняття для старших дітей, технічні кімнати, кабінети адміністрації. Щодо рекомендацій по розташуванню на цокольному поверсі – це також адміністративні кабінети, технічні, кухня та прилеглі до неї приміщення. Перед входом повинен бути присутній пандус. Структура закладу повинна бути розроблена за групами по типу приміщень: учбові кімнати, приміщення для активних занять, медичні, технічні приміщення, кухня, адміністрація.

Систему теплопостачання рекомендується також підключати центральну, якщо така можлива, за окремими випадками можна розглянути насосну систему. Пічне опалення заборонене, окрім одноповерхових будівель. Електропостачання до закладу підводиться кабельними лініями, які повинні відповідати пожежним вимогам, виготовляться з надійних нетоксичних матеріалів. Притаманні такі основні види освітлення: основне, евакуаційне, аварійне. Розетки мають бути присутні у всіх типах приміщень, бути захищені та недоступні для дітей.

Сонячне світло повинно проникати в класи та коридори як омога більший проміжок часу. Щоб приміщення не перенагрівалося потрібно використовувати на вікнах захисні елементи. Кімнати з високим рівнем шуму мають бути оснащені

звукоізоляційними матеріалами. Кабінети, де займаються на музичних інструментах, співом, театральні заняття та інше.»

Унікальність інтер'єру студії мистецтв досягнута через кілька аспектів: Дитячий інтер'єр відтворює внутрішній світ дитини, він повинен бути гармонійним та неперевантаженим. Потрібно враховувати думку та рекомендації дитячих психологів. Дитячий простір – це такий же простір, як і дорослий, але всі меблі зменшені для зручності дитини. Марія Монтессорі говорила: «Дитину виховує те, що її оточує»

1. Індивідуальний підхід до дизайну: було створено дизайн інтер'єру, який відображає унікальні характеристики та особливості дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва, враховуючи специфіку, традиції та цінності.

2. Творчість та експеримент: використано традиційні матеріали, форми та кольори, щоб створити атмосферу, яка стимулює творчість та експерименти.

3. Інноваційні рішення: в проект впроваджено новітні технології та концепції у дизайні інтер'єру для створення унікального та сучасного середовища.

4. Підтримка ідентичності: відтворення ідентичності майстерні мистецтв через вибір декоративних елементів, художньої роботи, які є важливими для цього оздоблення інтер'єру.

5. Функціональність та адаптивність: створено простір, який відповідає потребам і вимогам користувачів, з врахуванням їхніх унікальних способів використання простору та робочих процесів.

Ці аспекти дозволили створити унікальний та неповторний інтер'єр майстерні мистецтв, який відповідає її характеру та допомагає стимулювати творчий процес та розвиток мистецтва.

Екологічність інтер'єру художньо-декоративного оздоблення дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва

Останнім часом в Україні посилюється увага до екологічної освіти. Розробляються навчальні програми з екології для загальноосвітніх шкіл, майстерень, студій та створюються профільні школи. Декоративно-прикладне мистецтво відіграє важливу роль у розвитку творчих здібностей дітей. Однією з

ключових умов створення комфортної і безпечної навчальної атмосфери є використання екологічно чистих матеріалів і методів оздоблення.

Охорона навколишнього середовища-найактуальніша проблема сьогодення. Серед якостей, що характеризують екологічну культуру учнів, важливу роль відіграють знання про природні закономірності, взаємодію людства і природи. Інтер'єр і тут не залишається осторонь, бо екологічність дуже важлива частина в житті людей. [23]

Людина є частиною природи, але при цьому природа є джерелом життєдіяльності людини. Розв'язання екологічних питань в Україні на сьогодні надзвичайно болюча та гостра проблема. Вирішення цієї проблеми можливе лише за умови формування екологічного мислення та світосприйняття. Початки екологічної культури особистості необхідно виховувати з раннього віку коли надзвичайно високий рівень емоційної чутливості та природне прагнення до пізнання природи ще в ній.

Екологічне виховання повинно бути спрямованим на усвідомлення екологічної цінності природного середовища у єдності його з людиною. Таке усвідомлення ґрунтується на розумінні залежностей причинно-наслідкових зв'язків, які існують в природі, впливу людської діяльності на неї, усвідомлення себе як складової природи та необхідності дбайливого ставлення до природного середовища. Звичайне накопичення уявлень не впливає на розвиток психічних процесів, уміння мислити, здійснювати самостійний пошук, не дає розвиваючого ефекту та не створює умов для екологічного світосприйняття. [28]

Людина є особистістю, абсолютною цінністю, завдання інших – надавати можливість залишатися собою. Під час пошуково-проектної діяльності саме використання різноманітних форм взаємодії викладача і дітей створює умови для самореалізації і творчості кожного учасника навчально-виховного процесу, дає можливість дітям реалізувати право на розвиток, відповідно до своїх інтересів, здібностей, а також компетентно застосовувати набуті знання вміння в усіх видах діяльності.

Використання пошуково-проектної діяльності надає змогу формувати здібності, творчий, духовний потенціал, базуючись на виявлених закономірностях розвитку особистості.

Екологічна стежина дає змогу виховувати грамотну поведінку людини в навколишньому природному середовищі, поширювати знання про природу і людину, як невід'ємну частину довкілля. [19]

Проектні технології про роботі на екологічній стежині дозволяє спрямувати процес виховання на розвиток у дітей пізнавальної активності, творчості, самостійного пошуку розв'язання проблеми, а як наслідок – формуванню компетентності дитини.

Поняття екологічності в художньо-декоративному оздобленні – екологічність у контексті оздоблення приміщень передбачає використання матеріалів, що не шкодять навколишньому середовищу та здоров'ю людей. Це включає вибір фарб, лаків, клеїв та інших декоративних матеріалів з мінімальним вмістом токсичних речовин, а також з урахуванням їх можливості переробки або безпечної утилізації.

Вибір екологічних матеріалів які використано для інтер'єру студії

- Природні фарби: на водній основі, з природними пігментами.
- Екологічні клеї: на водній основі без вмісту шкідливих хімікатів.
- Натуральні тканини: органічний бавовна, льон.
- Дерево та інші природні матеріали: не оброблені хімічними речовинами.
- Екологічні методи оздоблення включають в себе
- Мінімізацію відходів: використання залишків матеріалів у нових проектах.
- Повторне використання: застосування старих предметів для створення нових творів мистецтва.
- Енергозбереження: оптимальне використання природного світла та енергоефективних джерел освітлення. [9]

Переваги екологічного підходу включають в себе

Безпеку для здоров'я дітей: зниження ризику алергій та отруєнь.

Захист навколишнього середовища: зменшення забруднення повітря та води.

Естетичне виховання: формування у дітей поваги до природи та екологічної свідомості.

Приклади екологічних проектів

Ознайомлення з успішними прикладами реалізації екологічних проектів у дитячих майстернях дозволяє розуміти практичні аспекти їх впровадження. Це майстерні, де використовують перероблені матеріали для створення арт-об'єктів або органічні фарби для розпису.

2.3. Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єру

Психоемоційний вплив архітектуру з писанками є значним, адже самі писанки, як елементи декоративно-прикладного мистецтва, несуть у собі багатий символічний сенс та естетичну цінність. Писанки є носіями архаїчних символів та кольорів, створюють в інтер'єрі атмосферу затишку, духовного піднесення та гармонії. Щодо настінного архітектуру з писанками в інтер'єрі є декілька аспектів впливу: кольорова гамма, орнаменти та символіка, ручна робота. Вони поєднують у собі три сильні кольори, кожен з них має своє глибоке значення.

Червоний, білий та золоті фарби на писанках є одними з найяскравіших і символічних насичень в українському писанкарстві. Кольори символізують гармонію між протилежностями: енергією та життєвою чистотою, земним та духовним. Завдяки цій комбінації кольорів можна символізувати радість, свято тощо. Адже червоно-білий колір доволі часто зустрічаються в традиційному українському одязі та прикрасах. Червоно-білі писанки є дуже контрастними та привабливими для ока, що дає змогу ставати роботі акцентним елементом в інтер'єрі.

Червоний колір асоціюється з енергією, життєвою силою, захистом від темних сил та любов'ю. Протилежний білий символізує чистоту, світло та духовність, невинність та пов'язаний з новим починанням і відродженням. [14]

Орнаменти мають різне значення, включаючи в себе єдність, нескінченність, родючість, благополуччя, захист, зростання, естетику, життя тощо.

Естетичний вплив художньої роботи в інтер'єрі має свою унікальність, оскільки має власний колорит та гармонію. Завдяки візуальному акценту білий та червоний кольори створюють великий контраст між собою, що привертає увагу та додає динамічності в інтер'єр. Архітектон з писанками – це декоративна унікальність, бо кожна писанка в ньому є унікальним витвором мистецтва, що надає інтер'єру індивідуальності та підкреслюють особливий стиль.

Таким чином, червоно-білі писанки в архітектоні є не тільки естетично привабливими, але й глибоко символічними та традиційними елементами, що збагачують інтер'єр та впливають на емоційний і психоемоційний стан.

2.4. Засоби і прийоми художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва

Інтер'єр приміщення значно впливає на наше сприйняття простору та комфорт. Одна з важливих складових дизайну інтер'єру – це художньо-декоративне оздоблення, яке може перетворити будь-який простір на витвір мистецтва.

Засоби художньо-декоративного оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва

Матеріали

- Тканини нейтральних кольорів: використовуються для створення штор, оббивки меблів, декоративних подушок тощо. Тканини додають текстуру і колір інтер'єру.

- Фарби та штукатурки: сучасні фарби дозволяють створювати різні ефекти, такі як матовий або глянцекий ефект. Декоративна штукатурка додає стінкам рельєф і глибину.

- Дерево та камінь: природні матеріали, які додають інтер'єру тепла та затишку. Вони можуть використовуватися як для підлоги, так і для оздоблення стін та меблів.

Освітлення

- Загальне освітлення: основне освітлення бажано теплого або змінного кольорів, яке забезпечує рівномірне освітлення всього простору.
- Акцентне освітлення: використовується для підсвічування окремих елементів інтер'єру, таких як декоративні композиції, картини, скульптури тощо
- Декоративне освітлення: використовується для створення особливої атмосфери за допомогою світильників, ламп та LED-стрічок.

Меблі та аксесуари

- Меблі: крім функціональності в роботі майстерні, меблі повинні відповідати стилю інтер'єру.
- Аксесуари: до них належать картини, скульптури, композиції, гобелени, різьбленні вироби. Вони додають інтер'єру завершеності і можуть бути акцентними елементами.

Прийоми художньо-декоративного оздоблення

Колір

- Колір є одним із найсильніших засобів впливу на сприйняття простору. Завдяки гарному освітленню буде легше працювати та не буде шкоди для здоров'я людини/дитини.

Текстура

- Текстура додає інтер'єру глибину і тактильний інтерес.
- Комбінація текстур: поєднання гладких і рельєфних поверхонь для створення багатогранного інтер'єру.
- Використання природних матеріалів: дерево, камінь, текстиль – усі ці матеріали мають виразну текстуру, яка додає простору автентичності.

Форма

- Геометричні форми: використання чітких ліній та простих форм для сучасного інтер'єру.
- Органічні форми: використання плавних ліній і природних форм для створення більш м'якої та природної атмосфери.

Орнамент та декор

- Орнаменти та декоративні елементи додають інтер'єру індивідуальності та стилю.
- Етнічні мотиви: використання національних візерунків та орнаментів для створення колоритного та індивідуального інтер'єру.
- Класичні елементи: ліпнина, розетки, декоративні композиції тощо, всі ці елементи надають інтер'єру величності та класичної елегантності.

Загалом художньо-декоративне оздоблення інтер'єру є невід'ємною частиною дизайну, яке дозволяє створити унікальну атмосферу та стиль. Використання різних засобів та прийомів оздоблення дозволяє досягти бажаного результату і зробити інтер'єр привабливим та функціональним. Грамотне поєднання матеріалів, кольорів, текстур та форм створює гармонійний та естетично привабливий простір.

2.4.1. Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру студії декоративно-прикладного мистецтва

Студія декоративно-прикладного мистецтва є місцем, де діти та майстри можуть реалізовувати свої творчі ідеї та проекти. Важливим аспектом такої студії є правильне художньо-декоративне оздоблення інтер'єру, що сприяє розвитку творчої атмосфери, натхнення та комфорту для всіх відвідувачів і користувачів студії.

За основу для дипломного проекту було взято реальний об'єкт, що знаходиться у м. Олександрія, Кіровоградська обл., за адресою вул. О. Козенка, 2. «Олександрійський фаховий коледж культури і мистецтв» - працює і в наш час, має два дієвих корпуси один із них головний, а другий – це майстерні різних спеціальностей. В дипломному проекті я відтворила редизайн майстерні (лівого крила будівлі, другого корпусу) в якій навчалась, хоч це і стара «сталінка» на вигляд як цегляний будинок, але навколо себе має безліч магазинів, аптек, відділення пошти, банкомати. (Рис. 35., Рис. 36.) А також будівля для проектування розміщена практично в центрі міста, поруч три автобусних зупинки, парковки тощо.

Обране приміщення знаходиться на другому поверсі лівого крила з північною орієнтацією. Площа розроблювального приміщення складає 350, 6 м² (Рис. 37.)

- Висота стелі: 3 м
- Наявність великих вікон для природного освітлення
- Центральне опалення, вентиляція, кондиціонування

Функціональні зони:

- Робочі зони для різних видів творчої діяльності (живопис, рисунок, скульптура, композиція, декоративно-прикладне мистецтво тощо)
- Виставковий простір для демонстрації робіт те, що є зоною відпочинку та релаксації
- Зона зберігання матеріалів, меблів та інструментів

Концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру (загальна ідея та стиль): концепція інтер'єру відображає дух творчості та інновацій, поєднуючи традиційні та сучасні елементи.

Колористичне рішення:

- Використання нейтральних базових кольорів (білий, сірий, бежевий) для стін та основних поверхонь, що створюють спокійний фон
- Акцентні кольори (синій, червоний, коричневий) для декоративних елементів та меблів, що додають динаміки та енергії простору

Матеріали та фактури:

- Натуральні матеріали (дерево, камінь, текстиль) для створення теплого та затишного середовища
- Скло та метал для сучасних акцентів та легкості в інтер'єрі

Декоративні елементи:

- Використання традиційних українських орнаментів у декорі стін, меблів та текстильних виробів
- Інтеграція авторських творів декоративно-прикладного мистецтва (кераміка, тканини, різьба по дереву) у загальний дизайн студії

Освітлення:

- Природне освітлення через великі вікна забезпечує комфортну роботу в денний час

- Регульоване штучне освітлення з використанням підвісних ламп, настільних світильників та точкових світильників для роботи у вечірній час та підсвічування експонатів

Меблі та обладнання:

- Зручні та ергономічні меблі (столи, стільці, мольберти полиці) для різних видів діяльності

- Спеціалізоване обладнання для творчих робіт (гончарні круги, ткацькі інструменти, інструменти для писанкарства, інструменти для різьблення тощо)

Робочі зони:

- Відокремлені зони для різних видів творчої діяльності (живопис, скульптура, декоративно-прикладне мистецтво, гобелени, батик)

- Столи та робочі поверхні, що легко переміщуються та адаптуються під потреби користувачів.

Виставкова зона:

- Відкрита площа в холі для демонстрації готових робіт та проведення виставок

- Використання модульних підставок для гнучкого розміщення експонатів

Зона відпочинку:

- Комфортні дивани та крісла для релаксації

- Маленька бібліотека з літературою по мистецтву та дизайну

Зона зберігання:

- Закриті шафи та полиці для зберігання матеріалів та інструментів

- Стелажі для готових робіт та матеріалів

2.4.2. Функціональне планування та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру студії декоративно-прикладного мистецтва

Система освіти має ряд етапів — дошкільний, шкільний (загальноосвітній) і професійний. Форми і методи навчання можна звести до кількох видів, які

визначають обладнання та просторову організацію навчальних приміщень (групова кімната дитячого садка, клас, навчальний кабінет, аудиторія, майстерня, виставкова зала).

«У ряді найважливіших формотворних чинників — антропометричні дані і психофізіологічні особливості учнів різного віку. До основних форм навчання належать — колективна, групова, індивідуальна. Колективна форма навчання припускає спілкування припускає спілкування педагога з цілим навчальним колективом — класом, групою, потоком. Зазвичай це проведення уроків, лекцій, бесід. Просторова організація приміщення та розміщення обладнання визначається за умовами нормальної видимості педагога й наочності. Кут огляду мультимедійних дошок важливий для крайніх місць першого ряду і береться у горизонтальній площині не менш 35 градусів до далекого вертикального ребра дошки. Величина перевищення не може бути понад 12 см. Для аудиторії розміри стільців на одне місце можуть бути не менше: ширина — 55 см, висота сидіння — 45 см, висота нижньої крайки пюпітра — 75 см.

Створення предметно-просторового середовища навчальних закладів ґрунтується на таких засадах: проектування відповідно до психологічних особливостей сприйняття архітектурного простору дитиною; реалізація загальних та вікових психологічних вимог дітей до середовища за допомогою просторової організації, кольору, освітлення, фактури поверхонь тощо; створення динамічного простору, коли активність внутрішнього середовища зростає від периферійних приміщень кабінетів та студій до центрального багатоосвітного простору — ядра композиції.» [16]

Цілі дизайну майстерні — викликати інтерес до навчання у дітей та довіру. Це досягається створенням яскравого художнього образ інтер'єрного середовища. Всі елементи інтер'єру спів розмірні для дітей, забезпечено камерність масштабу.

Створюючи інтер'єр дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва, було враховано основні особливості сприйняття дитиною інтер'єрного середовища:

– діти акцентують увагу на чітких, зрозумілих, простих формах;

- для дитячого сприйняття оптимальні невеликі за площею об'єкти, розташовані на рівні очей;
- пропонувані дитячій увазі зображення повинні нести в собі запас інформації, необхідний для різної вікової категорії;
- всі об'єкти, що оточують дитину, мають високий ступінь естетичної цінності;
- у полі зору дитини, на тлі нейтрального середовища, розроблена невелика кількість елементів, що служать композиційними, колірними і навчальними акцентами;
- на спокійному, нейтральному кольоровому тлі приміщення об'єкти, мають навчальне значення;

Основні вимоги до меблів які було застосовано: місткість, модульність, міцність, надійність, легкість, безпечність, ергономічність, екологічність. Світло є достатнім для забезпечення функціональних процесів в роботі, але не є занадто яскравим бо саме яскраве освітлення призводить до швидкої втоми.

Функціональне планування передбачає організацію простору таким чином, щоб він максимально відповідав потребам користувачів. декоративно-прикладного мистецтва це означає:

Зонування простору:

- Робочі зони: для різних видів діяльності (малювання, ліплення, робота з текстилем тощо).
- Зони зберігання: для матеріалів, інструментів та готових робіт.
- Зони відпочинку: для релаксації та натхнення.

Ергономіка:

- Забезпечення зручного доступу до всіх необхідних матеріалів та інструментів.
- Використання меблів, які відповідають потребам та комфортні у використанні.

Технічне забезпечення:

- Освітлення (природне та штучне).

- Вентиляція та кондиціонування для підтримки комфортного мікроклімату.

- Наявність необхідного обладнання та техніки.

Об'ємно-просторове рішення

Об'ємно-просторове рішення включає в себе планування просторової організації та візуальне оформлення інтер'єру

Композиція простору:

- Застосування принципів пропорційності та гармонії.

Декоративне оздоблення:

- Використання кольорів, текстур та матеріалів, що підкреслюють художню специфіку студії.

- Інтеграція декоративних елементів (панно, фрески, декоративні композиції, різьблені тарілки, петриківські твори тощо), що відображають стиль та тематику творчої діяльності.

2.4.3 Стилiстика, оздоблювальнi матерiали, меблi, декор та освiтлення iнтер'єру примiщення

Оформлення iнтер'єру дитячої майстернi декоративно-прикладного мистецтва є важливим аспектом створення сприятливого середовища для творчого розвитку дiтей. Цей процес включає особливий вибiр оздоблювальних матерiалiв, меблiв, декору та освiтлення, кожен з яких має важливе значення для забезпечення безпеки, комфорту та натхнення маленьких художникiв.

Оздоблювальнi матерiали

Вибiр оздоблювальних матерiалiв є ключовим аспектом, оскiльки вiд їх якостi залежить здоров'я та безпека дiтей. Стiни майстернi покритi оздоблювальною штукатуркою на воднiй основi, якi не мiстять шкiдливих летких сполук. Такi стiни не тiльки екологiчно чистi, але й дозволяють легко пiдтримувати чистоту в примiщеннi. Пiдлогове покриття зносостiйким i безпечним використано плитку i вертикальний паркет.. Стеля також оформлена з використанням безпечних матерiалiв – це натяжнi конструкцiї, якi легко очищувати.

Освітлення

Освітлення відіграє важливу роль у створенні комфортного та функціонального простору. Максимальне використання природного світла за допомогою великих вікон сприяє створенню приємної атмосфери та зменшує навантаження на зір. Великі вікна, правильно розташовані, отже забезпечують рівномірне освітлення приміщення. Однак природного світла може бути недостатньо в похмурий день, тому забезпечено якісне штучне освітлення яке слугуватиме для загального освітлення та освітлення прикладів робіт і їх виконання.

Меблі

Меблі для дитячої майстерні є функціональними, ергономічними та безпечними. Регульовані по висоті робочі столи та стільці дозволяють адаптувати робоче місце до зросту кожної дитини, забезпечуючи правильну поставу і комфорт під час роботи. Використано відкриті полиці, що полегшують доступ до матеріалів та інструментів, сприяючи самостійності дітей.

Декор

Декорування майстерні грає важливу роль у створенні творчої атмосфери. Тематичний декор у вигляді декоративної композиції «Крізь віки» з використанням писанок не тільки прикрашає простір, але й надихатиме дітей на створення власних творів мистецтва.

Висновок

Сучасні тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру спрямовані на створення гармонійних, комфортних і функціональних просторів, які відображають індивідуальність мешканців і враховують екологічні аспекти. Вони включають неомінімалізм, що поєднує простоту з яскравими акцентами, стійкий дизайн з екологічних матеріалів, теплі нейтральні тони для затишку, та гібридні простори, які відповідають потребам багатофункціонального використання. Актуальні також мікс текстур, ретро-футуризм, монохромні інтер'єри, крафтові елементи, організація домашніх офісів та впровадження

технологічних рішень. Ці тренди відображають сучасні запити на естетику, функціональність і екологічну свідомість, що робить інтер'єри більш індивідуальними, гармонійними та практичними.

Впровадження екологічних принципів у художньо-декоративне оздоблення дитячих майстерень декоративно-прикладного мистецтва сприяє створенню безпечного, здорового та естетично привабливого простору для розвитку творчості дітей. Це не лише покращує якість навчання, але й виховує у дітей повагу до навколишнього середовища.

Концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру майстерні декоративно-прикладного мистецтва має на меті створення простору, що стимулює творчість, натхнення та комфорт. Правильне зонування, вибір матеріалів, кольорових рішень та декоративних елементів дозволяє створити унікальне середовище, де поєднуються традиційні цінності та сучасні тенденції. Це сприяє розвитку мистецького потенціалу та збереженню культурної спадщини у сучасному контексті.

Функціональне планування та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру студії декоративно-прикладного мистецтва є важливими складовими, що забезпечують ефективність роботи та естетичну привабливість простору. Правильне планування і грамотне використання об'ємно-просторових рішень сприяють створенню оптимальних умов для творчості та розвитку мистецьких здібностей.

Оформлення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва вимагає уважного підходу до вибору оздоблювальних матеріалів, меблів, декору та освітлення. Кожен з цих елементів відіграє важливу роль у створенні безпечного, комфортного та надихаючого простору для дітей. Використання екологічно чистих матеріалів, ергономічних меблів, тематичного декору та якісного освітлення допоможе створити ідеальне середовище для творчого розвитку юних талантів.

РОЗДІЛ III. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи

3.1. Концепція художньої роботи

Опис концепції настінного архітектону з писанками

Виходячи з логіки життя щоб в суспільстві існував прогрес кожне покоління повинно залишити свій відбиток у різних сферах людської діяльності і мистецтво не є виключенням. Міркування над цим дало назву художньої роботи "Крізь віки". Світобуття створено таким чином, що в ньому у всьому є дуальність. Оскільки коледж мистецтв має фахову направленість декоративно-прикладного мистецтва, було взято традиційний розпис яєць в співіснуванні з більш сучасним напрямом сьогодення, що уособлює в собі настінний архітектон.

Концепцією настінного архітектону з писанками є гармонійне поєднання традиційного українського мистецтва та сучасних підходів для створення унікальної художньої композиції, що виконує освітню функцію, зберігає та передає потік в культурну спадщину, знайомить молоде покоління з символами та техніками писанкарства.

Композиція: форма архітектону може нагадувати велике панно. Писанки розміщуються в певному порядку, утворюючи візерунки та орнаменти, що відображають традиційні українські мотиви. Їх розташування створює гармонійну композицію.

Матеріали: основу архітектону становлять дерево різних видів та метал, що забезпечує міцність і довговічність роботи. Писанки виготовлені з дерева, розписані вручну акриловим контуром, що додає унікальності кожній деталі.

Техніка виконання: для розпису писанок використано традиційну подачу, а також фарби трьох основних обраних кольорів. Монтаж писанок на архітектоні виконано за допомогою спеціальних кріплень для інтеграції писанок в основу, що забезпечує естетичну цілісність композиції.

Кольорова гамма: використання традиційних кольорів – червоного, білого, золотого кольорів – дозволяє створити яскраву та насичену композицію. Контрасти кольорів підкреслюють окремі елементи і додають глибину всій роботі.

3.2. Засоби, прийоми створення художньої роботи в матеріалі

Писанка, як витвір декоративно-прикладного мистецтва має давню історію та багаті традиції в українській культурі. Вона відзначається не тільки своєю декоративністю, але й символічністю, адже кожен елемент орнаменту має своє значення. В сучасних умовах, писанка також знаходить своє місце в архітектоні, тобто в просторі та об'ємі архітектурного твору.

Це відкриває нові можливості для художників та архітекторів у створенні унікальних та виразних композицій.

Аналогами слугували роботи писанкарів – Ірини Михалевич «Цвіт бузини», Тараса Городецького, Ольги Сахно, Ростислава Крамара та Віри Манько, Сидоренко Ганни. А також скульпторів та архітекторів – Чебурахіна М.В., Ж. Вантонгерло.

Матеріали і інструменти створення писанки

Матеріали:

- Яйця: основний матеріал для писанок, обточені, виконані з дерева – Ольхи (Рис. 38.)
- Фарби: глянцева акрилова біла, акриловий контур (Рис. 39.)

Інструменти: писачок, голка, контур з тонким носиком, циркулярка маятникова та горизонтальна

Техніка виконання: традиційний розпис писанок з використанням сучасним матеріалом – акрил

Прийоми художньої роботи в матеріалі

Традиційні орнаменти:

- Геометричні мотиви: ромби, трикутники, квадрати, дужки, зірки, крапки
- Рослинні орнаменти: квіти, листя, дерева
- Зооморфні елементи: птахи, олені

Колористика:

- Червоний колір – символізує життя та любов
- Білий колір – символізує простоту, непорочність та чистоту

- Золотий колір – символізує розкіш, тріумф, успіх та досягнення

Композиційне рішення в архітектоні

- Масштабування: збільшення орнаментів писанки
- Повторюваність мотивів: використання не повторюваних писанкових орнаментів для створення ритмічної композиції.
- Асиметрія та симетрія: гра з симетричними та асиметричними мотивами в роботі для досягнення динамічності або стабільності

Отже засоби, прийоми та композиційне рішення художньої роботи в матеріалі писанки, архітектоні відкривають безмежні можливості для творчості та інновацій. Писанкові орнаменти, з їх багатою символікою та естетичною виразністю, можуть бути гармонійно інтегровані в архітектурні форми, створюючи унікальні та вражаючі композиції. Це дозволяє зберігати та популяризувати традиційне мистецтво, адаптуючи його до сучасних умов та потреб.

3.3. Колір, світло художньої роботи

Настінний архітектон — це мистецьке явище, що об'єднує елементи архітектури, декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва. Колір і світло грають ключову роль в сприйнятті настінного архітектону, оскільки вони впливають на візуальне та емоційне сприйняття об'єкту.

Використання кольорів

Кольори на писанках комбінуються таким чином, щоб створити гармонійну композицію. В настінному архітектоні кольори поєднуються з іншими елементами інтер'єру, підтримуючи загальну атмосферу приміщення дитячої майстерні. Наприклад, використання червоних з золотим та білим кольорами писанок в поєднанні з теплими тонами стін створює відчуття тепла та затишку.

Світло в настінному архітектоні з писанками

Світло є невід'ємною частиною сприйняття настінного архітектону. Воно підкреслює текстури, об'єми, кольори та форми. Природне світло змінюється протягом дня, що може створювати різні візуальні ефекти. А штучне світло, навпаки, може бути налаштоване так, щоб постійно акцентувати певні елементи настінного архітектону.

Використання світла

Важливим було правильне розташування джерел світла. Наприклад, спрямоване світло виділяє окремі писанки та загалом всі композиційні елементи. Також варто враховувати, що існують різні види освітлення — від м'якого розсіяного світла до акцентованих світильників, які підкреслюють глибину та об'єм.

Поєднання кольору та світла

Гармонійне поєднання кольору та світла дозволило створити унікальні візуальні ефекти. Тепле світло підсилює тепло-холодні кольори писанок, тоді як холодне світло підкреслює холодні відтінки.

3.4. Техніка виконання авторської декоративної композиції з писанками

Робота над авторською композицією з писанками почалась з затвердження теми та визначення техніки виконання. Надалі було виконано ескізи архітектонів та орнаментики для писанок.

Для декоративної композиції було обрано деревину, адже вона міцна та є екологічно чистим матеріалом. Деревина дуже пружна, піддатлива, а завдяки цьому всі елементи в архітектоні вписуються один в один. Джерелами натхнення були також досліджені творчі роботи, що складались з подібних видів архітектонів, писанок, а також композицій з використанням геометричних та колоподібних фігур. Після цього було виконано чистові варіанти ескізу-креслення на форматі А5.

Матеріали для виконання роботи – дерево: фон основи – шпон червоного дерева під поліефірним лаком, пластини з боків – сосна, довгі модулі – бук, мілка «зебра» - сосна, нижній прямокутний елемент – червоне дерево, верхній прямокутник – горіх, нижнє та верхні кола – груша, яйця – ольха, акриловий лак, акриловий контур, клей ПВА, водостійкий супер-клей, закріплювальні «шишечки» - бронза.

Окрім основного матеріалу було використано інструменти: горизонтальна циркулярка, маятникова циркулярка та наждачний папір різної зернистості (№180, 600, 800).

Виконувалась ця робота у майстерні зі спеціальним обладнанням. Кожна з деталей архітектону вирізалася пилою на горизонтальному столі та за допомогою циркулярок за власним ескізом. Основа зроблена з шпону, а інші елементи з різних видів дерев, як було зазначено раніше. Після цього всі елементи шліфувалися наждачним папером різної зернистості. Для верхніх круглих та прямокутних частин композиції було використано грушу, червоне дерево та горіх, а для невеличких квадратів з округлим отвором всередині було використано сосну під лаком. Всі елементи були виконані за допомогою маятникової та горизонтальної циркулярки. По завершенню підготовки всіх деталей композиції, вони всі монтувались за допомогою клею. (Рис. 40., Рис. 41., Рис. 42.)

Самі писанки було виточено з ольхи та зроблено наскрізні отвори по вертикалі, яйця покрито акриловою червоною фарбою для основного фону. Завдяки аерозольній акриловій фарбі було виконано покриття золотою фарбою в техніці А-ля Ебру, а вже надалі після висихання фону було нанесено орнаменти білим акриловим контуром за допомогою голки та шпашок. Коли була зібрана дерев'яна основа та виконані писанки тоді вони були розміщені кожне яйце в свою ячейку та закріплені бронзовими «шишечками». Зібрану роботу можна обдивлятись з усіх боків, а самі орнаментовані писанки можна прокрутити та детально розглянути ручний розпис. (Рис. 43-83)

На додаток про таке виконання настінного архітектону можна сказати, що одним з чинників, що вказує на тему боротьби протилежностей, є деревина з яких виготовлена ця робота.

3.5. Художня робота в інтер'єрному середовищі

Сучасне інтер'єрне середовище може виграти від інтеграції таких традиційних елементів, зокрема через створення настінних архітектонів. Це дозволяє поєднати традиційні форми мистецтва з сучасним дизайном, створюючи унікальні та культурно насичені простори.

Як було зазначено вище, традиційна українська писанка є не лише декоративним виробом, але й важливим елементом культурної спадщини, що несе в собі багату символіку та естетику. Сучасне інтер'єрне середовище може виграти

від інтеграції таких традиційних елементів, зокрема через створення настінних архітектонів. Це дозволяє поєднати традиційні форми мистецтва з сучасним дизайном, створюючи унікальні та культурно насичені простори.

Можливі наступні прийоми інтеграції писанок у настінний архітектон

Вибір та підготовка матеріалів:

- Використання як справжніх писанок, так і реплік для створення довговічних композицій.
- Обробка поверхні для захисту та збереження кольорів.
- Монтаж та розташування: Створення спеціальних кріплень для надійного фіксування писанок на стіні. Використання різних рівнів та кутів нахилу для додання композиції об'ємності та динамічності.

Декоративні елементи та підсвічування:

- Додавання інших декоративних елементів, таких як мозаїка, різьблення, рисунок або живопис, для створення комплексної композиції в інтер'єрі.
- Використання підсвічування для акцентування певних елементів та створення гри світла і тіні.

Додаткові приклади застосування

Житлові приміщення:

- Використання настінних архітектонів у вітальнях, спальнях та холах для створення акцентних стін.
- Поєднання з іншими традиційними елементами декору, такими як дерев'яні меблі, ткані вироби та кераміка.

Громадські простори:

- Інтеграція настінних архітектонів у ресторани, кафе, готелі для створення унікальної атмосфери.
- Використання в музеях та виставкових залах для демонстрації традиційного мистецтва у сучасному контексті.

Висновок

Основною метою роботи є збереження та популяризація української культури і традицій через поєднання традиційного мистецтва з сучасними архітектурними формами.

Настінний архітектон з традиційними писанками є ефективним засобом збагачення художнього інтер'єрного середовища, що поєднує в собі естетичну красу та культурну значимість. Використання традиційних мотивів у сучасних інтер'єрах сприяє збереженню культурної спадщини, створюючи при цьому унікальні та привабливі простори. Це дозволяє не лише прикрасити приміщення, але й надати йому глибокого змісту та символічного значення.

Виходячи з цього відбувся пошук засобів художньої виразності, а саме кольору, форми і розмірів модулів, щоб максимально розкрити семантику художнього твору. За підсумком виконаної роботи можна стверджувати, що інструмент «боротьби та єдності протилежностей», а також «взаємодія» є дуже дієвими.

Декоративна композиція виконана в еко-стилі і є прикладом для дітей, котрі навчатимуться в майстерні декоративно-прикладного мистецтва, а також архітектон з писанками слугує окрасою інтер'єру.

ВИСНОВОК

Дитяча майстерня декоративно-прикладного мистецтва – це комфортний простір для маленьких митців, в якому вони дізнаються та вивчатимуть щось нове. Над проектом проведено дослідницьку та проектну роботу, в результаті чого вийшло розробити сучасний мистецький заклад, який зацікавить дітей.

Творчі майстерні, котрі існують в ХІ столітті досить розвинуті, мають різноманітний перелік творчих течій та напрямлень. На сьогоднішній день такі місця користуються попитом, бо наша країна знаходиться в військовому стані, багато дітей зазнають психологічних травм різної сфери і саме завдяки творчим просторам дитині можна відволіктись та надати психологічної підтримки. Програма для всіх дітей розроблена таким чином, що дітям буде цікаво займатися, вони з радістю повертаються наступного разу.

Спроекований інтер'єр приміщення розміщений в м. Олександрія, Кіровоградської області, практично в центрі міста. Будівля п'ятиповерхова та має підвальне приміщення. Має власну зелену ділянку та парко-місце, поряд зупинки, аптеки, банки тощо. Площа внутрішнього розроблювального простору складає 350,6 м². Метою було створити приємний, спокійний та комфортний, творчий простір для дітей, щоб їм було цікаво пізнавати нові галузі в декоративно-прикладному мистецтві, проводити час з іншими дітьми, бо саме комунікація між ними дуже важлива складова повноцінного розвитку дитини. Дитину потрібно вміти зацікавити, тому обов'язковим є яскравий та відповідний інтер'єр. Цікаві картини, панно, архітектони, настінні композиції на стінах, а також не дуже яскрава текстурна шпаклівка на стінах, щоб не робити простір занадто яскравим. Меблі виконуються з стійких матеріалів, які не завдадуть шкоди дитині.

Основними особливостями художнього оздоблення інтер'єру дитячих майстерень є те, щоб відтворити безпечний та унікальний, а також привабливий простір. Зосередити увагу на безпечності та обладнанні в активних зонах. Зробити приміщення достатньо освітленими, з великими вікнами та наповненням сонячним промінням. Меблі мають бути практичні, якісні, з закругленими кутами та відповідати ергономічним вимогам. Для оздоблення стін бажано, щоб були

елементи творчості, ті які слугуватимуть прикладами для дітей, для їх загального розвитку та можливо роботи будуть натхненниками. Майстерня декоративно-прикладного мистецтва обов'язково має бути розподілена по зонам (зона відпочинку, аудиторії, кладові, санвузли тощо), котрі будуть відповідати за різні сфери навчального процесу.

Нормативні документи мають чіткі правила проектування та вимоги, які слід враховувати при проектуванні приміщення. Тип, а також поверховість будівлі, розташування закладу тощо. Також обмеження по площі окремих приміщень, облаштування освітлювальних приладів різних типів/відтінків, які повинні бути захищені від дітей і знаходитись недоступному для них місці.

Колір має важливе значення на сприйняття інтер'єру. Діти повинні бачити перед собою приємну обстановку, це можна зробити тільки за допомогою кольорів. Кожен колір несе свій сенс та впливає на простір і людину.

Інтер'єр майстерні повинен бути не занадто яскравим і барвистим, з використанням кольорів, що сприяють творчій активності та позитивному настрою. Тематика оздоблення може включати казкові сюжети, природні мотиви, абстрактні форми та декоративні композиції, що надихають на творчу діяльність.

Отже оздоблення повинно бути не тільки естетично привабливим, але й функціональним. Використання різноманітних технік декоративно-прикладного мистецтва у самому оздобленні інтер'єру може стати додатковим джерелом натхнення для дітей. Наприклад, розпис стін, текстильні панно, витинанки, вироби з глини чи дерева тощо.

Основним на сьогодні і новітнім джерелом є включення інтерактивних елементів, таких як мультимедійні дошки, інтерактивні панелі для експериментів з різними матеріалами, може додати додаткового інтересу до простору.

Гнучкість простору є важливим аспектом, оскільки вона дозволяє адаптувати інтер'єр до різних потреб та завдань. Мобільні меблі, складні столи та стільці дозволяють легко змінювати конфігурацію приміщення, забезпечуючи можливість проведення різних заходів – від індивідуальних занять до групових

майстер-класів. Така гнучкість забезпечує максимальне використання простору і сприяє ефективній організації навчального процесу.

Екологічність матеріалів, що використовуються для оздоблення, є важливим фактором, який впливає на здоров'я дітей і їхнє відношення до навколишнього середовища. Використання натуральних і екологічно чистих матеріалів, таких як дерево, бавовна, натуральні фарби, сприяє створенню здорового середовища і вихованню екологічної свідомості у дітей.

Щодо художньої роботи в інтер'єрі: декоративна композиція з писанками може слугувати не лише декоративним елементом, але й інтегрована в освітній процес. А також майстер-класи з писанкарства можуть стати регулярною частиною програми студії, де діти не лише дізнаються про історію та символіку писанок, але й самостійно створюють свої власні витвори. Це сприяє розвитку дрібної моторики, креативного мислення та уважності до деталей. Бо писанки – це унікальна форма декоративно-прикладного мистецтва, яка має глибоке коріння в українській культурі та традиціях.

Технічними аспектами оформлення є: інтеграція писанок в настінний архітектон є як декор інтер'єру, можна використовувати різні техніки та матеріали. Це можуть бути традиційні яйця, розписані восковим методом, або сучасні інтерпретації з використанням фарб, бісеру, тканин та інших матеріалів.

Підсумками дипломної роботи можна визначити, що настінний архітектон з писанками, як елементи декоративної композиції в інтер'єрі дитячої майстерні несе у собі велике та цінне значення. Писанки в ньому прикрашають простір та є джерелом натхнення і навчання для дітей. Історична глибина, культурна значимість роблять їх ідеальним елементом для створення творчого та освітнього середовища. Створюючи декоративну композицію «Крізь віки» з використанням писанок ми зберігаємо традиції, розвиваємо творчі здібності та формуємо культурну свідомість у дітей, відкриваючи перед ними багатий світ українського декоративно-прикладного мистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Декоративне мистецтво України 20 століття. У пошуках «великого стилю» / Тетяна Кара-Васильєва, Зоя Чегусова / «Інтерпритація народного мистецтва як візуальна модель національного стилю» / с.129-132.
2. ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» / Б. Губов; М. Коренюк, канд. тех. Наук; В.Куцевич, д-р архіт. (науковий керівник); Б. Польчук; І. Чернядьєва. / Вид. офіц. Київ: Держбуд України, 2018
3. ДБН В.2.2-4:2018 Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти. Зі зміною № 1 / Б. Губов; М. Коренюк, канд. техн. наук; В. Куцевич, д-р архіт. (науковий керівник); Б. Польчук; І. Чернядьєва / Вид. офіц. Київ: Держбуд України, 2018
4. ДБН В.1.2-14:2018. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд. Зі зміною № 1 / О. Шимановський, чл.-кор. НАН України, д-р техн. Наук (науковий керівник); В. Гордеєв, д-р техн.наук; В. Адріанов; О. Голоднов, д-р техн. наук; О. Кордун; Я. Лимар; В. Шалінський, канд.техн.наук; М. Шимановська, канд.техн.наук
5. ДБН В.2.2-9:2018 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. / С. Буравченко, канд. арх. (науковий керівник); О. Московських; І. Чернядьєва (відповідальний виконавець); О. Чижевський, канд. арх.
6. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги / В. Ніжник, канд. техн. наук (науковий керівник); Р. Уханський, канд. техн. наук; О. Сізіков, канд. техн. наук; М. Откідач, канд. техн. наук; С. Новак, канд. техн.наук; Л. Нефедченко; Д. Мартюк; В. Нехаєв; І. Харченко; О. Абрамов
7. ДСТУ-Н Б В.2.6-146:2010 Конструкції будинків і споруд. Настанова щодо проектування й улаштування вікон та дверей / Публічне акціонерне товариство "Український зональний науково-дослідний і проектний інститут по цивільному будівництву" (ПАТ "КиївЗНДІЕП") за участю ТОВ "ПРОФАЙН Україна" Є. Євграфова; О. Московських; Н. Новицька; Л. Черних, д-р техн. наук (науковий керівник)

8. «ЕТНОХАТА» світ до свого про своє. Виникнення писанки та символізм її орнаментів / [Електронний ресурс] / URL : <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/viniknennja-pisanki-i-simvolizm-jiji-ornamentiv/>

9. Еко-стиль в інтер'єрі // [Електронний ресурс] / URL : <https://kolorit.ua/eko-stil-v-interere/#:~:text=%D0%A3%20%D0%B5%D0%BA%D0%BE%2D%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BB%D1%96%20%D0%BD%D0%B5%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%83%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F,%2C%20%D0%BA%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0%2C%20%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D1%82%2C%20%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B3>

10. [Електронний ресурс] / URL : <https://naurok.com.ua/prezentaciya-proektu-mistectvo-pisankarstva-338308.html#:~:text=%D0%9F%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%E2%80%93%20%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B2%D0%BE%D0%B%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%2C%20%D0%B4%D1%83%D1%88%D0%B0%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE,%D0%9F%D0%B8%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%2D%20%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%B2%D0%BE%D0%BB%20%D0%B2%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%B8%2C%20%D1%81%D0%BE%D0%BD%D1%86%D1%8F>

11. Інтер'єр та його характеристика. Композиція «Інтер'єр у житті людини. Стиль української оселі» / [Електронний ресурс] / URL : <https://naurok.com.ua/inter-er-ta-yogo-harakteristika-kompoziciya-inter-er-u-zhitti-lyudini-stil-ukra-nsko-oseli-102149.html>

12. «Лексика української орнаментики» / Селівачов М.Р. / ст. 173 – 198, 6 глава / [Електронний ресурс] / URL : https://www.academia.edu/95958422/Lexicon_of_Ukrainian_Ornamentation_Iconography_Nomination_Styles_Typology_3d_edition

13. «КатАртСис», художня арт-студія / [Електронний ресурс] / URL : <https://www.katartsys.studio/blog>
14. Колористика інтер'єру: навч. посібник. / Седак О.І. , Запороженко О.Ю. / с. 17-30.
15. Незамінний символ Великодня: у чому унікальність українських писанок / [Електронний ресурс] / URL : <https://visitukraine.today/uk/blog/3735/an-indispensable-symbol-of-easter-what-is-the-uniqueness-of-ukrainian-pysanky>
16. ОСНОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ / Маркович М.Й. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедр образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх викладання. / с. 29-30.
17. Посібник «Українська народна писанка» І. Михалевич / с. 1-13.
18. Полтавська міська школа мистецтв, / «Мала академія мистецтв» ім. Раїси Кириченко. / Історія писанкарства / [Електронний ресурс] / URL : <https://mam-poltava.org.ua/news/istoriya-pisankarstva>
19. ПРОЕКТИ ЯК ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ / [Електронний ресурс] / URL : <https://vseosvita.ua/library/embed/0100fvs5-f86b.doc.html>
20. Селівачов М.Р. «Лексика української орнаментики»
21. СЬОМКА С.В., АНТОНОВИЧ Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання / с. 10-17.
22. СЬОМКА С.В., АНТОНОВИЧ Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання. / 139-145
23. Стаття «Екологічна культура учнів.» / Бібліотека методичних матеріалів / А. Кобилянська / [Електронний ресурс] / URL : <https://vseosvita.ua/library/statta-ekologicna-kultura-ucniv-106834.html>
24. Українське писанкарство: як у різних регіонах прикрашають великодні яйця / [Електронний ресурс] / URL : <https://life.pravda.com.ua/society/2024/04/29/253794/>
25. Факультативне заняття з курсу «Українське народознавство» на тему «Писанкарство» / [Електронний ресурс] / URL : <https://naurok.com.ua/prezentaciya-pisankarstvo-218297.html>

26. «ArtHome», студія живопису та інших творчих напрямів / [Електронний ресурс] / URL : <https://www.arthome.ua/art-and-wine>

27. «Matis», художня студія / [Електронний ресурс] / URL : <https://matis.studio/ua/>

28. SmartTTown. Дизайн інтер'єру як вид мистецтва / [Електронний ресурс] / URL : <https://gaz.rv.ua/statti/dizayn-iter-riv/dizayn-inter-ru-yak-vid-mistetstva/>

29. Woodman. Що таке еко-дизайн? / [Електронний ресурс] / URL : <https://woodman.ua/blogs/woodman-nasha-filosofija/holovne-pro-eko-dyzain>

ДОДАТКИ

Додатки до пункту «Вступ»

Рис. 1. Побудова об'ємних взаємозв'язків, отриманих від вписаного квадрата та квадрата, описаного навколо кола, 1924 рік

[\[https://www.guggenheim.org/artwork/4126\]](https://www.guggenheim.org/artwork/4126)

Цветочная композиция

Штучная ручная работа. Резьба по окаменевшему листовидному дереву (предположительно орех). Происхождение Кавказа.
Окрас обусловлен солями железа, марганца, углерода.
Образование опалов и агатов соответствует возрасту порядка 200 млн. лет.
Твердость минерала по шкале Мооса 6,5-7 единиц.
Также использованы натуральный жемчуг, серебро 925пр.,
эбеновое (черное) дерево

Цвітуча композиція

Штучна ручна робота Миколи Чебурахіна.
Резьба по темному дереву (предположительно орех). Происхождение Кавказа.
Окрас обусловлен солями железа, марганца, углерода.
Образование опалов и агатов соответствует возрасту порядка 200 млн. лет.
Твердость минерала по шкале Мооса 6,5-7 единиц.
Также использованы натуральный жемчуг, серебро 925пр.,
эбеновое (черное) дерево

Рис. 2., Рис. 3. Роботи Чебурахіна М.В.

[\[https://www.knuba.edu.ua/faculties/arh/kafedri-arh/kafedra-om/cheburaxin-mixajlo-vasilovich/\]](https://www.knuba.edu.ua/faculties/arh/kafedri-arh/kafedra-om/cheburaxin-mixajlo-vasilovich/)

Рис. 4., Рис. 5. Ірина Михалевич [<https://ukrainianpysanka.tumblr.com/>]

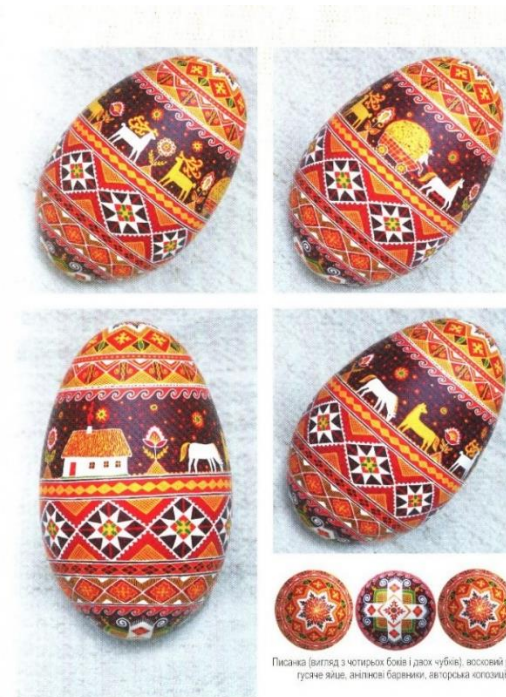

Рис. 6., Рис. 7., Світ у писанках Тараса Городецького [<https://svichado.com/svt-u-pisankah.html>]

Рис. 8., Рис. 9., Рис. 10. Ольга Сахно [<https://rukotvory.com.ua/maystry/olha-sahno/>]

Рис. 11., Рис.12., Рис.13. Віра Манько [<https://rukotvory.com.ua/maistry/vira-manko/>]

Рис.14.,Рис.15.,Рис.16.Ростисла Крамар [<https://rukotvory.com.ua/maistry/rostyslav-kramar/>]

Рис. 17., Рис. 18. Сидоренко Ганна (фото від майстрині надані особисто)

Додатки до пункту «Розділ I»

Рис. 19., Найдавніша 950-літня українська писанка родом з Волині [<https://www.volynpost.com/news/31459-najdavnisha-950-litnia-ukrainska-pysanka-rodом-z-volyni>]

Рис. 20. Писачок [<https://www.dianaplus.com.ua/pisachok-yak-vigotoviti/>]

Рис. 21. Різноманітність орнаментів великодніх писанок, характерних для різних областей України [<https://vsviti.com.ua/ukraine/82522>]

Рис. 22. Писанки [<https://vsviti.com.ua/ukraine/82522>]

Рис. 23. Дряпанки

[\[https://idei-dekoru.com/wp-content/uploads/2017/04/0fce4fa9f038f19e6d78055e762d4407.jpg\]](https://idei-dekoru.com/wp-content/uploads/2017/04/0fce4fa9f038f19e6d78055e762d4407.jpg)

Рис. 24., Рис. 25. Мальованки та крашанки

[\[http://zorya.poltava.ua/krashanka-barvistij-simvol-zhittja/\]](http://zorya.poltava.ua/krashanka-barvistij-simvol-zhittja/)

[\[https://ocnt.com.ua/velykodni-tradyciyi-krasa-malovanky/\]](https://ocnt.com.ua/velykodni-tradyciyi-krasa-malovanky/)

Додатки до пункту «Розділ II»

Рис.26.Стиль «Лофт» [https://electrica.shop.com.ua/ua/articles/328.stil_loft_v_interyeri]

Рис. 27. Стиль «Мінімалізм» [<https://rembud.kiev.ua/minimalizm-v-inter-yeri-chisti-liniyi-ta-prirodna-garmoniya/>]

Рис. 28. Стиль «Хай-тек» [<https://gipster.com.ua/blog/ctil-haj-tek-v-interere>]

Рис. 29. «Еко-стиль» [<https://noviydom.com.ua/uk/eco-stil-v-interyeri>]

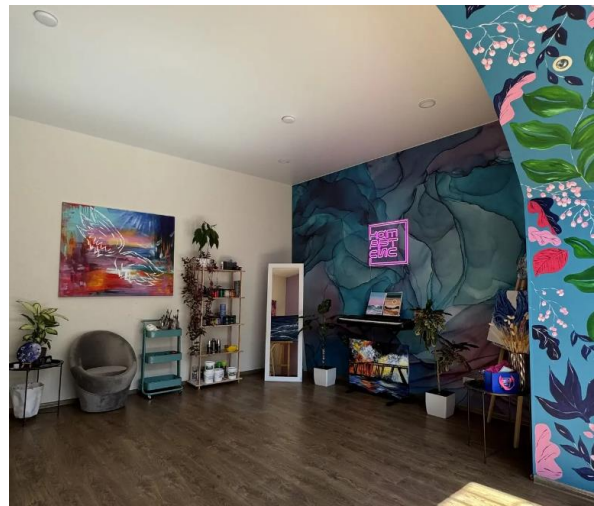

Рис. 30., Рис. 31. Художня арт-студія «КатАртСис», м. Київ

[<https://www.katartsys.studio/studio-rent>]

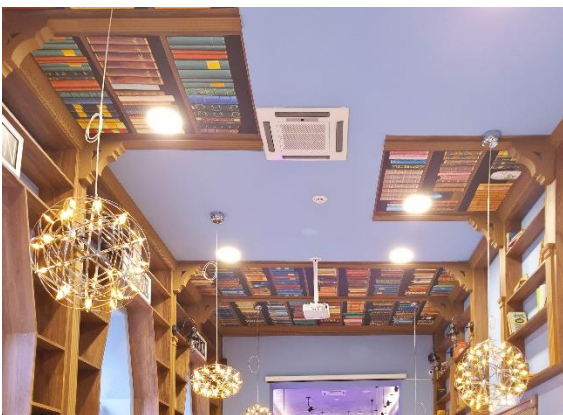

Рис. 32., Рис.33. «Матісс» – арт галерея картин для сучасного інтер'єру, м. Київ

[\[https://matis.studio/ua/rospis/potolki/shelves-with-books \]](https://matis.studio/ua/rospis/potolki/shelves-with-books)

Рис. 34. «ArtHome» - платформа майстер класів з живопису, м. Дніпро

[\[https://www.arthome.ua/art-party\]](https://www.arthome.ua/art-party)

Рис. 35., Рис. 36. Реальний об'єкт, що знаходиться у м. Олександрія, Кіровоградська обл., за адресою вул. О. Козенка, 2. (власне фото)

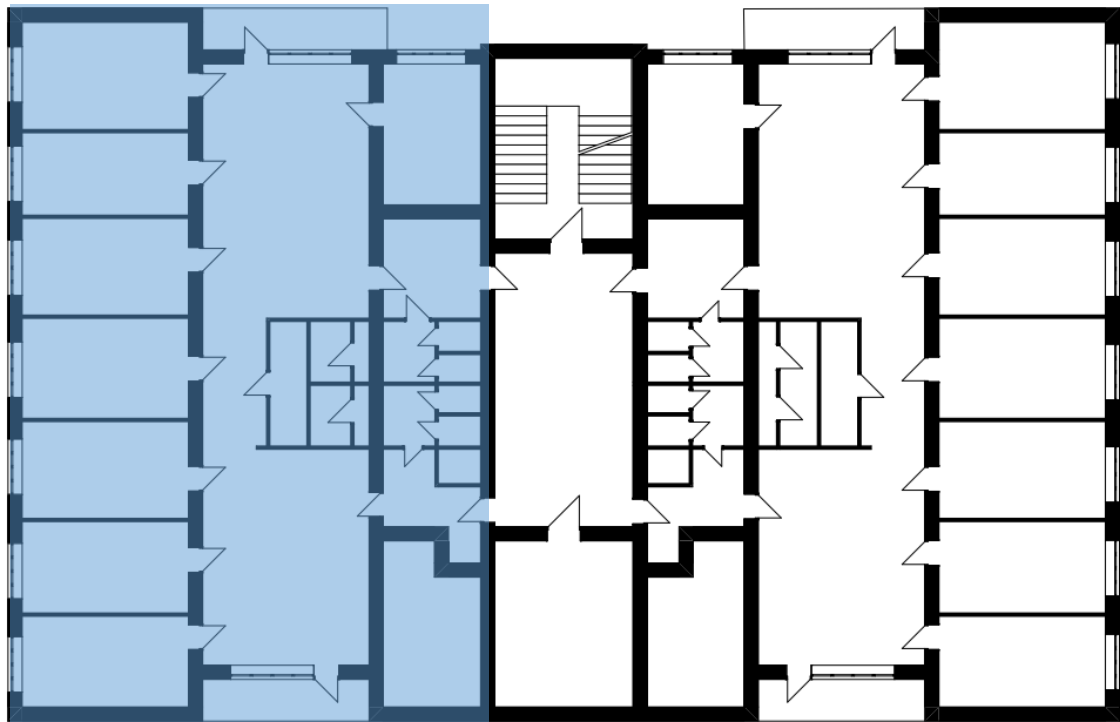

Рис. 37. План лівого розроблювального приміщення (Власний приклад)

Додатки до пункту «Розділ III»

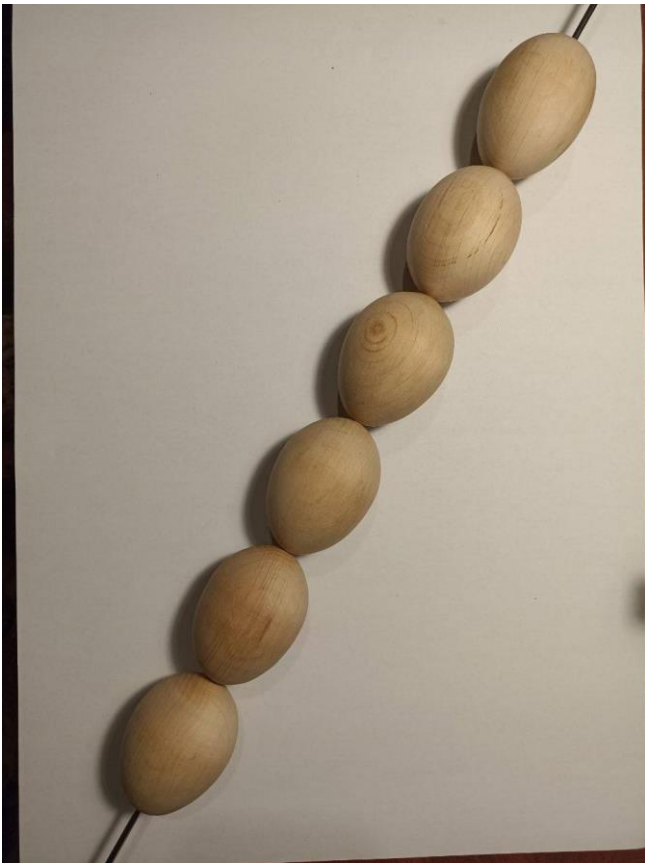

Рис. 38. Матеріали для писанок (власне фото)

Рис. 39. Матеріали для оздоблення писанок (власне фото)

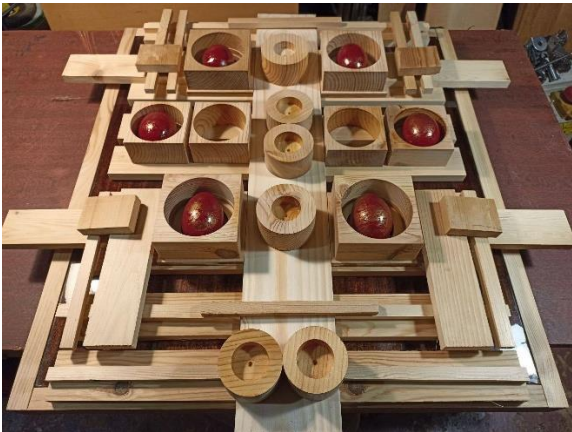
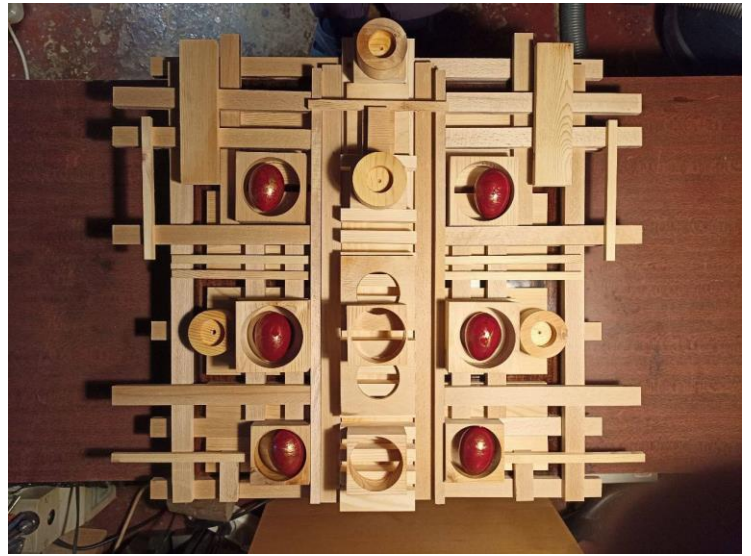
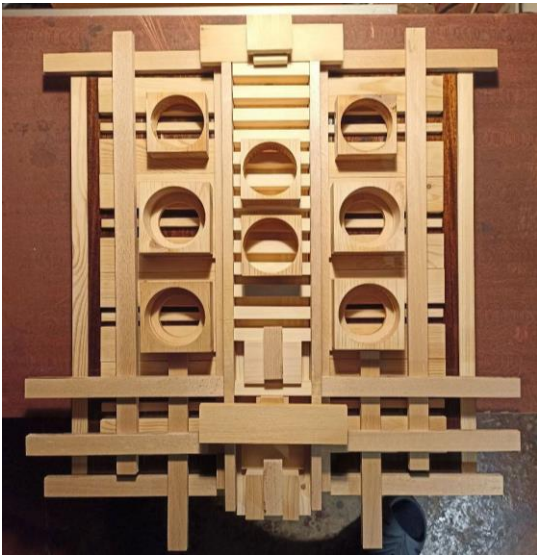

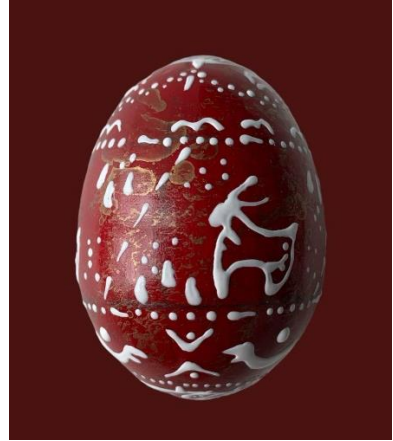
Рис. 40., Рис. 41., Рис. 42. Зібрана основа архітектуру (власне фото)

Додаток (поетапності виконання художньої роботи)

Додаток (авторська робота)

Рис. 43-83.

Альбом креслень

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР

На тему:
«Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру дитячої майстерні декоративно-прикладного мистецтва»

Виконала: студентка групи ОМ-20-1
023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Царюк Вероніка Олександрівна

Керівник: Сафронова Олена Олексіївна
Керівник: Чебурахін Михайло Васильович

Київ 2024

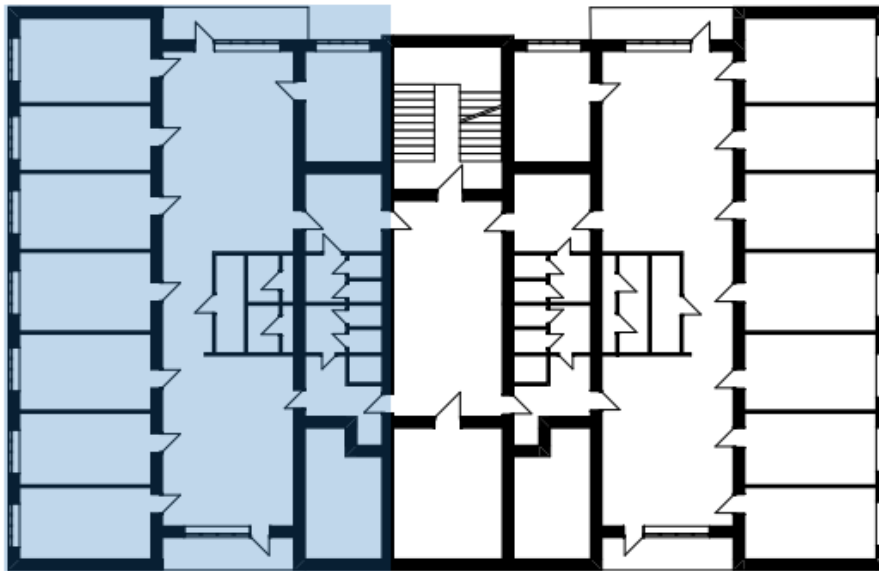
ЗМІСТ

1. Ситуаційний план.....	01
2. Генеральний план.....	02
3. План приміщення.....	03
4. План демонтажу стін.....	04
5. План монтажу стін.....	05
6. План меблів.....	06
7. План освітлення, розеток та вимикачів.....	07
8. План підлоги.....	08
9. Розгортки стін.....	09
10. Паспорт матеріалів.....	10
11. Художня робота.....	11
12. Візуалізації (хол, аудиторія).....	12-15

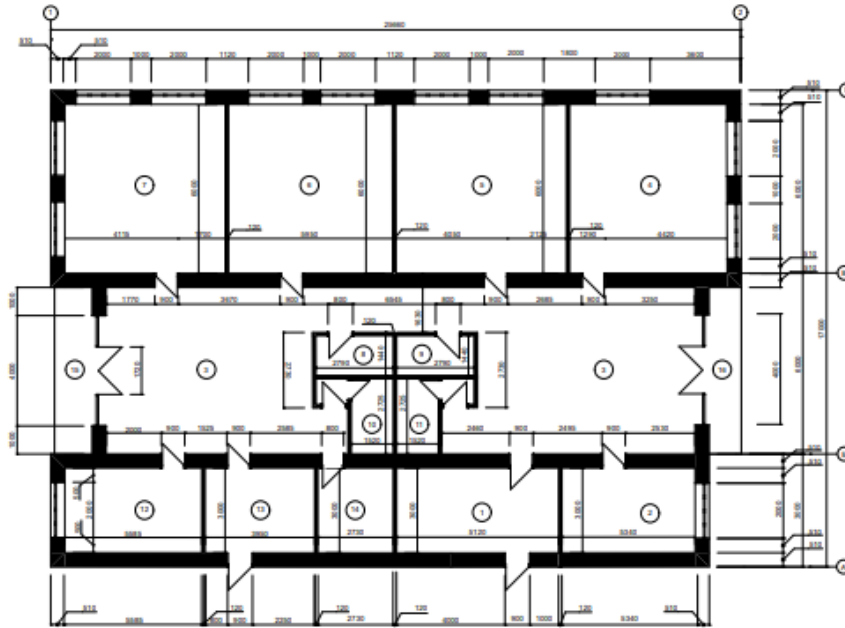
СИТУАЦІЙНИЙ ПЛАН

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН М 1:50

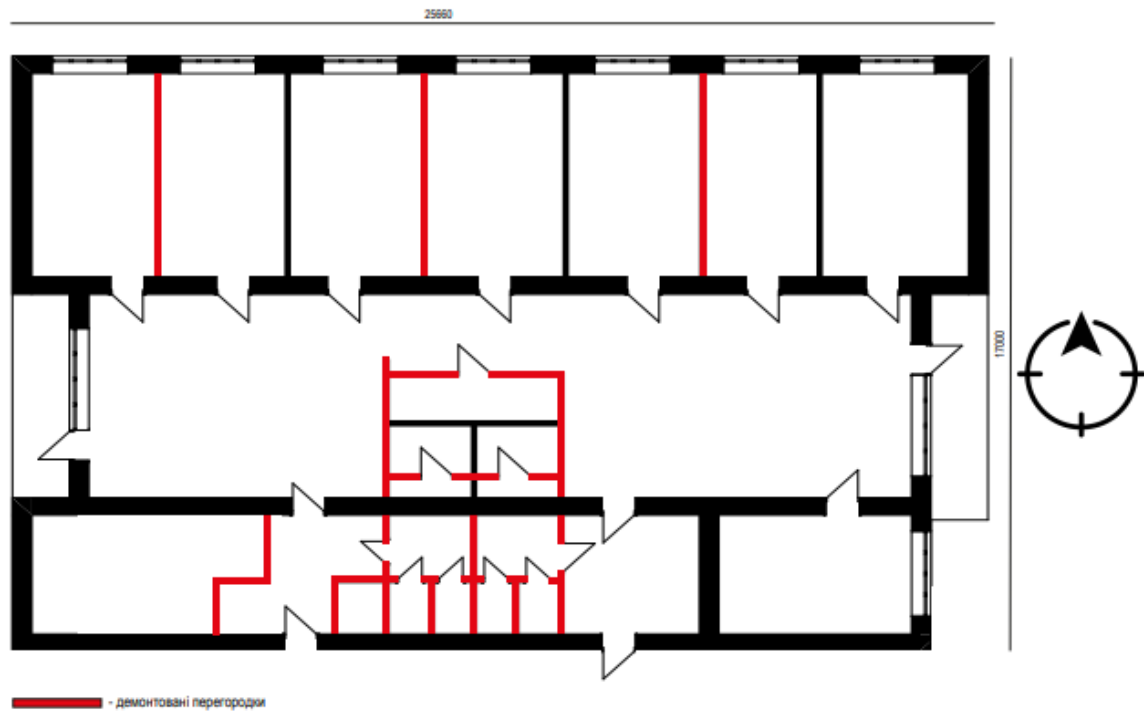
ПЛАН ПРИМІЩЕННЯ М 1:50

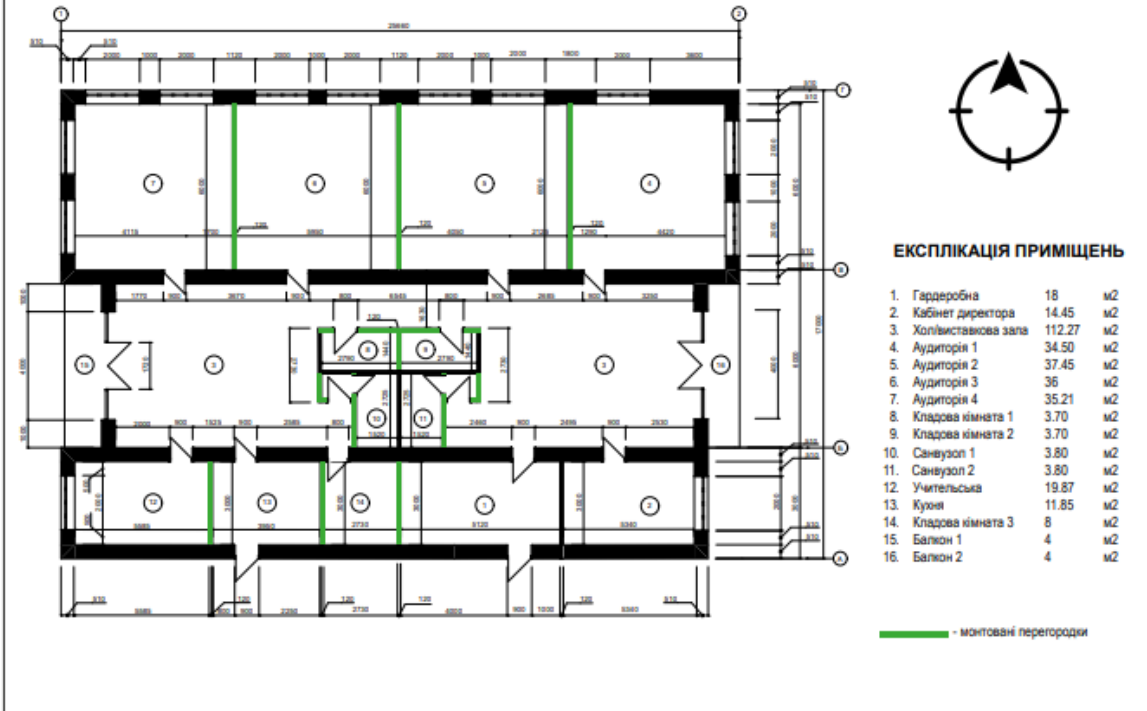
ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ

1. Гардеробна	18	м2
2. Кабінет директора	14.45	м2
3. Хол/виставкова зала	112.27	м2
4. Аудиторія 1	34.50	м2
5. Аудиторія 2	37.45	м2
6. Аудиторія 3	36	м2
7. Аудиторія 4	35.21	м2
8. Кладові кімната 1	3.70	м2
9. Кладові кімната 2	3.70	м2
10. Санвузол 1	3.80	м2
11. Санвузол 2	3.80	м2
12. Учительська	19.87	м2
13. Кухня	11.85	м2
14. Кладові кімната 3	8	м2
15. Балкон 1	4	м2
16. Балкон 2	4	м2

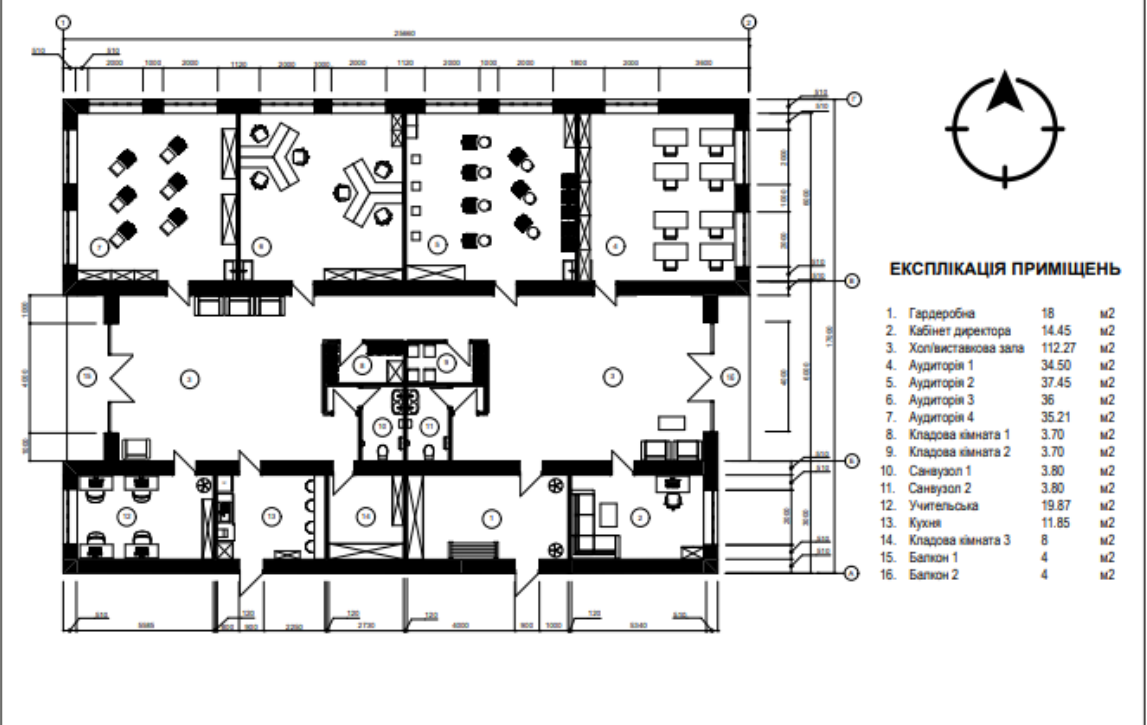
ПЛАН ДЕМОНТАЖУ М 1:50

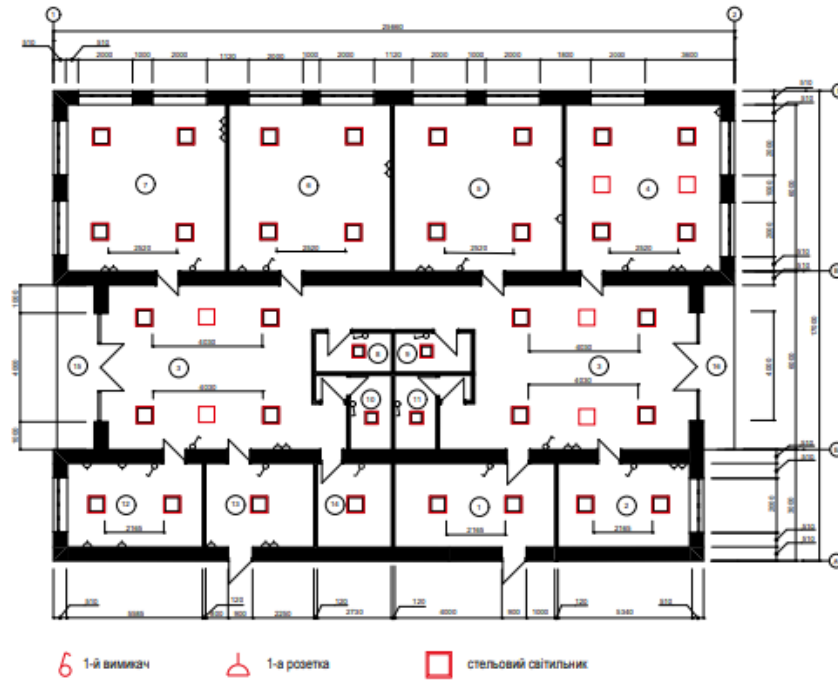
ПЛАН МОНТАЖУ М 1:50

ПЛАН МЕБЛІВ М 1:50

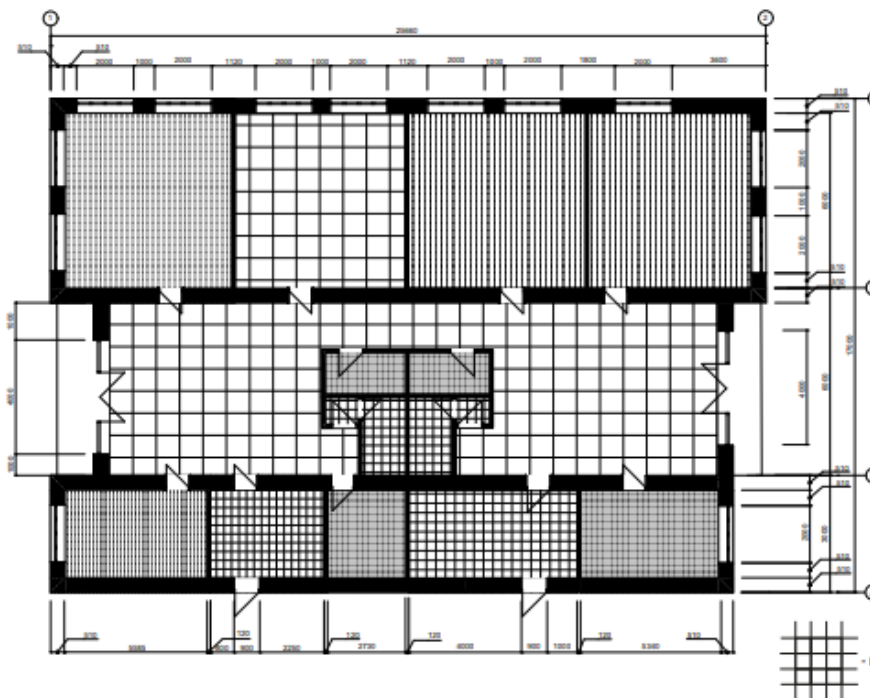
ПЛАН ОСВІТЛЕННЯ М 1:50

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ

1. Гардеробна	18	м2
2. Кабінет директора	14.45	м2
3. Хол/виставкова зала	112.27	м2
4. Аудиторія 1	34.50	м2
5. Аудиторія 2	37.45	м2
6. Аудиторія 3	36	м2
7. Аудиторія 4	35.21	м2
8. Кладова кімната 1	3.70	м2
9. Кладова кімната 2	3.70	м2
10. Санвузол 1	3.80	м2
11. Санвузол 2	3.80	м2
12. Учительська	19.87	м2
13. Кухня	11.85	м2
14. Кладова кімната 3	8	м2
15. Балкон 1	4	м2
16. Балкон 2	4	м2

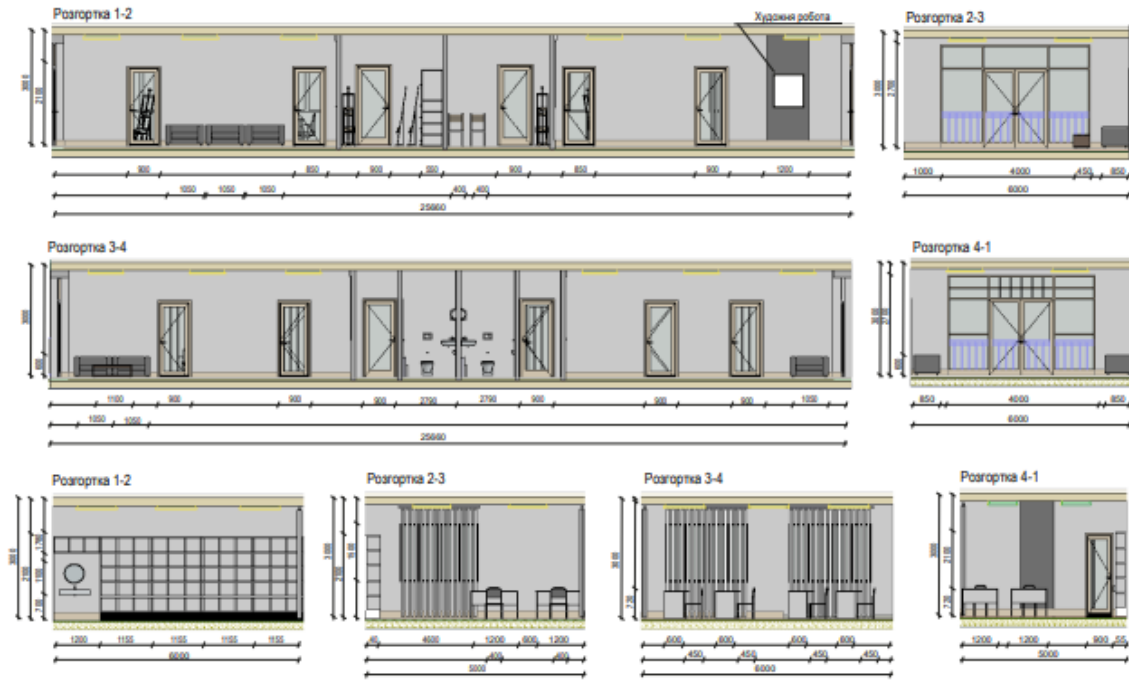
ПЛАН ПІДЛОГИ М 1:50

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРИМІЩЕНЬ

1. Гардеробна	18	м2
2. Кабінет директора	14.45	м2
3. Хол/виставкова зала	112.27	м2
4. Аудиторія 1	34.50	м2
5. Аудиторія 2	37.45	м2
6. Аудиторія 3	36	м2
7. Аудиторія 4	35.21	м2
8. Кладова кімната 1	3.70	м2
9. Кладова кімната 2	3.70	м2
10. Санвузол 1	3.80	м2
11. Санвузол 2	3.80	м2
12. Учительська	19.87	м2
13. Кухня	11.85	м2
14. Кладова кімната 3	8	м2
15. Балкон 1	4	м2
16. Балкон 2	4	м2

РОЗГОРТКИ СТІН (ХОЛ, АУДИТОРІЯ 1) М 1:50

ПАСПОРТ МАТЕРІАЛІВ

№	Елемент інтер'ю	Матеріал	Колір	Фото	RAL
1	Стіни	Штукатурка	Сіро-бежевий		1019
2	Стіни	Штукатурка	Темно-сірий		7037
3	Стеля	Нап'яжена	Білий		9010
4	Підлога	Плитка глянцева	Білий		9010
5	Підлога	Паркет верт., дуб	Темн. коричневий		8011
6	Меблі	Текстиль	Темно-сірий		7037
7	Меблі	Текстиль	Білий		9010
8	Меблі	Дерево	Крем'яно-білий		9001
9	Меблі	Дерево	Бек. коричневий		8024
10	Меблі	Дерево	Слонова кістка		1014
11	Меблі	Дерево	Пільно-сірий		7037
12	Меблі	Дерево	Бежевий		1001
13	Меблі	Дерево	Чорний		9017
14	Меблі	Дерево	Глиняний коричн.		8003
15	Меблі	Дерево	Св. сірий		9002
16	Меблі	Метал	Цинк		9007
17	Скульптури	Гіпс	Білий		9010
18	Плітус	Дерево	Темн. коричневий		8011
19	Обладнання	Метал	Нерж. сталь, св. сірий		9022

**ХУДОЖНЯ РОБОТА:
НАСТІННИЙ АРХІТЕКТОН «КРИЗЬ ВІКИ»
З ВИКОРИСТАННЯМ ПИСАНОК**

